

Kinnitatud Rakvere linnavolikogu 18.08.2021a määrusega nr 14

**RAKVERE LINNA ARENGUKAVA
AASTATEKS 2021-2030**

Rakvere 2021

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1.HARIDUS, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ.....	4
HARIDUS.....	4
HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ	8
2.TARISTU	11
3. RUUMILINE PLANEERIMINE	17
4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS	20
5. HALJASTUS.....	25
6. SPORT	27
7. KULTUUR	30
8. SOTSIAALHOOLEKANNE, LASTEKAITSE, TERVIS.....	32
TERVIS.....	37
9.KOLMAS SEKTOR.....	39
10.ETTEVÕTLUS, TURISM	40
11.RAHANDUS JA EELARVESTRATEEGIA (2022-2025)	48
Rakvere linna eelarvestrateegia 2022-2025	50
KOKKUVÕTE	54

SISSEJUHATUS

Rakvere linna arengukava eesmärk on suunata linna arengut tervikuna, määratledes peamised tegevused valdkondade kaupa ning näidates ära valdkondadevahelised koostöö ja arendamise võimalused.

Rakvere linna tugevusteks on hea geograafiline asukoht, optimaalne suurus ja positiivne maine. Linna suurus - rahvaarv 01.03.2020. a. seisuga 15080 elanikku, pindala 10,73 km² - arvestades on kohapealsete teenuste valik mitmekesine: muuseumid, kutseline teater, spaa, tänapäevased spordirajatised, haridusasutused (üldhariduskoolid, ametikool, arvukalt huviringe ja seltsitegevust. Rahvusvaheline lennujaam on sajakonna kilomeetri kaugusel. Suur võimaluste hulk eeldab ka oskust neid hästi kasutada ja üksteist täiendama panna. Kogukonna käekäik sõltub ka kohalikust omavalitsusest: kui hästi oskab ta inspireerida kodanikke olema aktiivne ja ettevõtlik ning kogutavat maksuraha põhjendatult ja eesmärgipäraselt kasutada ja ümber jagada.

Rakvere linna positsioon Eesti asustuses on sajandite vältel üsna samalaadne olnud. Tekkinud tänu looduslikule kõrgendikule rajatud kaitserajatisele, on ta olnud ümbruskonna keskuseks ning ida-lääne ja põhja-lõuna suunaliste ühenduste sõlmpunktiks. Seetõttu on Rakverel võimalus ka tänapäeval toimetada samasugustes raamides. Linnarahva arv on muutunud Rakveres üsna sarnaselt teistele Eesti maakonnakeskustele, nagu Viljandi, Paide ja Haapsalu - kasvanud XX sajandil jõudsalt, saavutati 80-ndate lõpul haripunkt 20 000 elanikuga. Alates sealtmaalt on linna rahvaarv aeglaselt kuid pidevalt vähenenud¹).

Linnast teevad linna tema kodanikud. Rakvere linna üldplaneeringu alusuuringute raames koostatud linna rahvastikuprognooosi erinevad stsenaariumid näitavad¹, et tõenäoliselt ei ole linnaelanike arvus ega soolis-vanuselises koosseisus murrangulisi muutusi ette näha. Sellest teadmisest tuleb ka tuleviku planeerimisel lähtuda, jättes kavas n-ö võimalikke reserve juhuks, kui prognoos paika ei pea. Linna praegune suurus on küll paras elukeskkonna kvaliteedi jaoks, kuid ettevõtluse arenguks oleks soodsam, kui elanike arv tunduvalt kasvaks. Linna tuleviku jaoks oleks parim elanikkonna mõõdukas kasv – see tagaks optimaalse arengu ega tekitaks liialt suuri sotsiaalseid pingeid.

Linna arengu suunamise üheks oluliseks aluseks on linna üldplaneering. Kehtiv Rakvere linna üldplaneering annab võimaluse vaadata üle ka sellest lähtuvad kokkulepped, antud juhul siis linna arengukava.

Linna tulevikusoo – Rakvere on nooruslik ja ulja mõtteviisiga linn, kus ettevõtlikel elanikel on meelepärast ja tasuvat tööd, tagatud on väga heal tasemel esmased teenused, elukeskkond on rahulik ning keha ja vaimu virgena hoidmiseks on palju mitmekesiseid võimalusi. Kodanikud on terved ja ettevõtlikud. Uljuse ja nooruslikkuse kõrval on väärtustatud kõigi vanuserühmade vajadused. Rakveres on ruumi mõelda.

1.HARIDUS, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ

HARIDUS

Hetkeseis

Rakveres on esindatud haridustasemed alates alusharidusest ja lõpetades kutseharidusega, mis annab õpivõimaluse linnas ligi 3500 lapsele ja noorele. Täiskasvanutele on koolitusvõimalusi munitsipaalkoolides, riigikoolides ja erakoolides.

- **Alusharidust** omandavad lapsed Rakvere linna koolieelsetes lasteasutustes: Rakvere Rohuaia Lasteaias, Rakvere Triinu Lasteaias, Rakvere Kungla Lasteaias. Erasektorist ostetakse lasteaia- ja lapsehoiuteenust vastavalt vajadusele.
- **Põhiharidust** omandavad koolikohustuslikud õpilased Rakvere Põhikoolis, Rakvere Gümnaasiumis ja Rakvere Realgümnaasiumis. Lisaks on võimalik õppida Rakvere Waldorfkoolis, Rakvere Eragümnaasiumis, Mihkli Koolis. ning mittestatsionaarses õppevormis Rakvere Ametikoolis.
- **Keskharidust** omandavad õpilased Rakvere Gümnaasiumis, Rakvere Realgümnaasiumis ja Rakvere Eragümnaasiumis ning mittestatsionaarses õppevormis Rakvere Ametikoolis.
- **Kutse- ja täiskasvanuhariduse** omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Ametikoolis.
- **Kõrgharidust** pakub piirkonnas Tallinna Tehnikakõrgkooli teenusmajanduse instituut. Rakvere linn arendab koostööd kõikide Eesti ülikoolidega pakkudes ja võimaldades koostööd teadusarenduseks, teadusprojektideks ja uuringuteks läbi erinevate koostööprojektide ning tudengitele praktika läbiviimiseks.
- **Huvihariduse** omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis ning linnas tegutsevates erahuvikoolides. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides ja kolmandas sektoris.

Rakvere linna haridusvaldkonna olulisemad tugevused on:

- eriilmelised üldharidus-, huviharidus-, spordi- ja kultuuriasutused, mis moodustavad mitmekesise õpikeskkonna;
- koostöö erinevate haridusasutuste vahel;
- edusammud nüüdisaegse õpikäsituse rakendamisel;
- on loodud eri- ja tõhustatud toel õppivatele lastele nende vajadustest lähtuvalt õppimisvõimalused;
- paranevad infotehnoloogia võimalused;
- lasteaedade hooned on renoveeritud;
- haridusasutustes töötab tunnustusi pälvinud pädev personal.

Rakvere linna haridusvaldkonna kitsaskohad on:

- haridusvõrgu ümberkorralduse muudatuste veel tegemata otsused;
- tugispetsialistide ja õpetajate vähesus ning ebapiisav järelkasv;
- pikaajalise kaasava hariduse kontseptsiooni puudumine;
- rahaliste vahendite vähesus haridustehnoloogilisteks ja –metoodilisteks uuendusteks haridusasutustes nüüdisaegse õpikäsituse elluviimiseks;
- koolide füüsiline õpikeskkond on vananenud;
- suurema osa lasteaedade hooned vajavad uuendamist;
- formaalse ja mitteformaalse hariduse lõimimine on vähene;
- kõrghariduse omandamise võimalused Rakveres kohapeal puuduvad.

Visioon 2030: Haridusasutuste võrgustik ja formaalse ning mitteformaalse õppimise võimaluste paljusus toetab igas vanuses õppija vajadusi tervikliku isiksuse kujunemisel tema huvidest ja võimetest lähtuvalt. Teadusarenduse ja innovatsiooni osas on Rakvere uuendusmeelne, väärtustab teadus- ja arendustegevust ning on koostöös kõrgkoolidega aktiivne ja nähtav.

- **Alusharidus:** kvaliteetne alusharidus on jätkuvalt kõigile soovijatele kättesaadav;
- **Põhiharidus:** linna kõikides põhikoolides on loodud nüüdisaegset õpikäsitust toetavad õpitingimused kvaliteetse põhihariduse omandamiseks, mis võimaldab jätkata haridusteed soovitud koolis;
- **Huviharidus ja huvitegevus:** Rakvere linna elanikel on mitmekülgset võimalused huvihariduse omandamiseks ja huvitegevusega tegelemiseks, üld- ja huvihariduses tehakse lõimitud koostööd ja ressursse kasutatakse optimaalselt;
- **Kesk- kutse- ja kõrgharidus:** linnal on välja kujunenud koostöövormid kesk- kutse- ja kõrgharidust ja täiskasvanute täiendusõpet pakkuvate asutustega, arvestatakse ümbruskonna tööjõuturu vajadusi.

Haridusasutuste ühisosana tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

HARIDUSASUTUSTE ÜHISOSA	Linna haridusasutused onintegreeritud õppe- ja halduskorraldusega tervik, milles õpilastel on ühelt haridustasemelt või -astmelt teisele ülemineku sujuv, vajadusi ja võimeid arvestav.			
	Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
			T 1.1.1. Kaasava hariduse põhimõtetest lähtuvalt tuge vajavate laste/õpilaste toetamine.	Pidev

E 1.1 Tuge vajavatele õpilastele on loodud vajaduspõhised õpivõimalused	T 1.1.2. Tugispetsialistide koostöö soodustamine ja ühiskoolituste korraldamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere koolid, lasteaiad, erasektor, projektid
	T 1.1.3. Tugivõrgustiku (tugispetsialistid, koolide HEV-meeskonnad, linna sotsiaalosakonna töötajad jms) töö ühtsete põhimõtete loomine lasteaedades ja koolides (vastutamine, infovahetus).	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere koolid, lasteaiad, erasektor, projektid
	T 1.1.4. Rakvere haridusasutuste ülese õppenõustamissüsteemi mudeli väljatöötamine.	2021-2022	Linnavalitsus, Rakvere koolid, lasteaiad, erasektor, projektid
E 1.2. Haridusasutused osalevad ühiselt või oma asutusega õppeprotsessi toetavates projektides ja programmides.	T 1.2.1 Üleriigilistes ja rahvusvahelistes programmides ning projektides osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, linna haridusasutused, erasektor projektid
E 1.3 Rakvere linna haridusasutustel on ajakohane infotehnoloogiline taristu.	T 1.3.1 Infotehnoloogia ajakohastamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere koolid, lasteaiad, erasektor, projektid
	T 1.3.2 Munitsipaalharidusasutuste ühine IT vahendite rendihange.	2021-2022	Linnavalitsus, linna haridusasutused, erasektor, projektid
E 1.4 Arendatud on täiskasvanuharidust ja erialaõpet.	T 1.4.1 Täiskasvanute täiend- ja ümberõppe toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Ametikool, projektid.
E 1.5 Linn on avatud koostööks erinevate kõrgkoolidega	T 1.5.1 Kõrgkoolide potentsiaali kasutamine linna arenguks.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused
	T 1.5.2 Linnavalitsus ja allasutused võimaldavad praktikakohti erinevate kõrgkoolide üliõpilastele.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused

Lisaks linnas lahendamist vajavad haridusvaldkonna eesmärgid, haridusvaldkondade lõikes

	Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
ALUSHARIDUS	Kvaliteetne alusharidus on kõigile soovijatele kättesaadav.			
	E 1.6 Alusharidus on kättesaadav, igale alushariduse soovijale on tagatud kvaliteetne õpe	T 1.6.1 Sõimeealiste laste lapsehoiu-teenuse rahastamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
		T 1.6.2 Täiendavate lasteaia- ja sõimekohtade ostmise erasektorist.	Vajadusel	Linnavalitsus, projektid
		T 1.6.3 Koostöö eralasteaedade ja lastehoidude	Pidev	Linnavalitsus, projektid
		T 1.6.4 Lasteaedades märgatakse iga lapse eripära ja talle tagatakse sobiv arengukeskkond, mis kindlustab võimetekohase haridustee jätkamise.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiaid
PÕHI- ja KESKHARIDUS	Rakvere koolides on loodud võimalused kaasaegse, kvaliteetse ja konkurentsivõimelise kesk- ja põhihariduse omandamiseks.			
	E 1.8 Koolivõrk on ümberkorraldatud .	T 1.8.1 Ümberkorraldatud koolivõrgus alustab linnas 1. sept. 2022a. 3 põhikooli 4 hoones.	2022	Linnavalitsus, projektid, riik
		T 1.8.2 -Korraldatakse nimekonkurss ja muudetakse ümberkorraldatavate koolide põhimäärused	2020-2021-2022	Linnavalitsus, projektid, riik
	E 1.9 Koolide füüsiline õpikeskkond vastab õppekava nõuetele.	T 1.9.1 Seoses riigigümnaasiumi avamisega 1. sept 2022 analüüsitakse tulevaste põhikoolide ruumiprogramme arvestades kõikide õpilaste vajadusi, lähtudes tervisekaitse, turvalisuse jm nõuetest.	2021-2022	Linnavalitsus, riik, projektid
		T 1.9.2. Koolihoonete ümberehitamine kõikide õpilaste vajadusi arvestades.	2023 - 2027	Linnavalitsus, riik,projektid
		T 1.9.3. Kõikides hoonetes kaasajastakse koolimööbel õpilaste vajadusi arvestades.	2021-2022	Linnavalitsus, riik,projektid
		T 1.9.4 Töö ja- tehnoloogiakeskuse valmimine ja sisustamine.	2021-2022	Linnavalitsus, riik,projektid

E 1.10 Haridus on konkurentsi-võimeline.	T 1.10.1 Koolijuhtide erialaste kompetentside toetamine lähtuvalt koolijuhi kompetentsimudelist.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
	T 1.10.2 Koolide õppetöö korralduse paindlikkuse (nt distantsõpe, hübriidõpe jm vormid) toetamine ja vajalike vahendite soetamine.	2021-2022	Linnavalitsus, koolid, projektid
	T 1.10.3 Põhikoolide õppekavade kontseptsiooni loomine	2021-2022	Linnavalitsus
	T 1.10.4 Külalisõpetajate kaasamine, õpilaste ja õpetajate välisvahetus.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
	T 1.10.5 Koostöö linnas tegutsevate erakoolidega, et laiendada valikuvõimalusi põhihariduse omandamiseks erinevate pedagoogiliste lähenemisviiside kaudu.	2021-2022	Linnavalitsus, koolid, projektid
	T 1.10.6. Üldhariduskoolid teevad koostööd huvikoolidega, et siduda formaalne ja mitteformaalne haridus, lähtudes suunast „Linn kui õpikeskkond“.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid

HUVIHARIDUS, NOORSOOTÕ

Hetkeseis

Rakvere linnas on mitmekesised huvihariduse, huvitegevuse noorsootöö võimalused: huvikoolid, huviringid, noortekeskus ja sotsiaalkeskuse laste päevakeskus erinevatele sihtrühmadele.

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis. Lisaks toetab Rakvere linn üheksat Rakvere linnas tegutsevat erapakkujat: Tantsu- ja Kunstikooli Athena, Esteetika- ja Tantsukooli, Muusikakooli Rajaots, Muusika- ja Kunstikooli Kaur, Rakvere Loovuskooli ja Gustavi Maja Huvikooli, Tsirkuse kooli, joogakooli Ema Aed ja tantsukooli JJ Street. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, seltsides, ühingutes. Läbi riikliku täiendava toetuse huvihariduse ja huvitegevuse valdkonda mitmekesistatakse huvihariduse ja -tegevuse võimalusi.

Rakvere Avatud Noortekeskus kaasab oma tegevusse noori vanuses 7-26a. Koostöös erinevate huvitegevuste pakkujatega, koolide huvijuhtidega ja organisatsioonidega luuakse noortele erinevaid võimalusi arendavateks tegevuseks nii noortekeskuses kui ka avatud linnaruumis. Noorsootöö eesmärk on pakkuda võimalusi mitteformaalseks ja informaalseteks õppeks, kaasata

ja suunata noori nende arengus, suurendada noorte tööhõivevalmidust läbi õpilasmalevate korraldamise. Riskioludes elavatele ja/või probleemkäitumisega noorte toetamiseks ja suunamiseks tehakse koostööd linna noorsoopolitsei ja lastekaitsega, osaletakse Tugila projektis. Noortekeskus kuulub Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusse ja on avatud võimalustele erinevate võrgustikega liitumiseks.

Mitmekesised vaba aja sisustamise võimalused on loodud noortele ka Lääne-Virumaa Keskraamatukogus ja laste päevakeskuses.

Rakvere linnas tegutsevad erinevad noorteorganisatsioonid: Rakvere Skaudid, Kaitseliidu Viru Malev (Noorkotkad, Kodutütred, Karmeli Koguduse Noored, Kolmainu Koguduse pühapäevakool, Noorteühing Eesti 4H, TORE liikumine jt.

Rakvere linna noortel on võimalik osaleda Rakvere linna õpilasesinduses ja Lääne-Virumaa Noortekogus. Noorte osaluskogudena tegutsevad õpilasesindused kõigis linna üldhariduskoolides. Rakvere linnas on noorte omaalgatuse toetamise kord, mis võimaldab noortel realiseerida oma ideid.

Aasta 2030 visioon

- Huvihariduses ja huvitegevuses omandatud oskused ja pädevused on arvestatud üldharidusõppes.
- Koolid võimaldavad õpilastele huvitegevusega seotud valikaineid koostöös huvihariduse ja huvitegevuse pakkujatega.
- Noorele on loodud head tingimused arenguks läbi mitmekülgse, lõimitud formaalse ja mitteformaalse õppe.
- Rakvere on osa maakondlikust ja üleriigilistest noorsootöö võrgustikest.
- Noorteinfo on hästi kättesaadav, soodustatakse noorte osaluskogemuse saamist ning tagatud on mitmekülgsed võimalused ettevõtlikkuse suurendamiseks.
- Noorsootöö lähtub noorte tegelikest vajadustest ja huvidest ja toimub erinevates vormides.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 1.11 Huviharidus ja huvitege-	T 1.11.1 Jätkusuutliku toetussüsteemi loomine toimivate organisatsioonide toetamiseks ja uute, valdkonda mitmekesistavate tegevuste arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, huvikoolid, spordiklubid, kultuuriseltsid

vus on kvaliteetne ja mitmekesine ja kõigile soovijatele kättesaadav	T. 1.11.2 Noortega tegelevate organisatsioonide ja erahuvikoolide toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 1.11.3 Huvihariduses ja huvitegevuses osalemise info haldamissüsteemi arendamine (Arno/SPOKU).	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, koolid, huvikoolid, kultuuriseltsid, spordiklubid
	T 1.11.4 Noorte kaasamise toetamine (nt osaluskogu)	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik
	T 1.11.5 Munitsipaalahuvikoolide kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
E 1.12 Püsiva noortekeskuse tagamine	T 1.12.1 Rakvere Avatud Noortekeskuse ümber struktureerimisega luuakse linna hallatav struktuuriüksus.	2021-2023	Linnavalitsus
E 1.13 Noorte omaalgatuse toetamine	T 1.13.1 Noorte omaalgatusprojektide järjepidev toetamine, toetustingimuste kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus
E 1.14 Rakvere linn aitab kaasa noorte tööhõive suurendamisele	T 1.14.1 Õpilasmaleva korraldamine noortele tööhärgumuse kasvatamiseks, teenimisvõimaluseks ning vaba aja sisustamiseks.	Pidev	Linnavalitsus Noortekeskus,
	T 1.14.2 Tugila projektis osalemine	2021	Noortekeskus
E 1.15 Rakvere linna noorsootöö valdkonna arendamine	T 1.15.1 Noorsootöö vajaduste ja võimaluste hindamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik, projektid
	T 1.15.2 Noorsootöötajate ja noorte tunnustamine	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik, projektid
E 1.16 Noorsootöö teenuse jõudmine uute noorteni	T 1.16.1. osalemine riiklikes projektides ja programmides.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, allasutused

2.TARISTU

Hetkeseis

Taristu ehk infrastruktuuri all käsitleme selles peatükis eelkõige tehnilist taristut: teed ja tänavad, vee- ja kanalisatsioonivarustus, elektri-, gaasi-, sooja- ja sideliinid. Rakveres on selles suhtes olukord üsna hea. Linnal on hea asukoht Tallinna–Narva maantee ääres, seda läbib ka raudtee, sadamad (Tallinna, Kunda jm) on läheduses ning ka rahvusvaheline Tallinna lennujaam jääb vaid sajakonna kilomeetri kaugusele. Need on inimeste ja kaupade liikumiseks olulised kanalid. Linnasiseseks toimimiseks on aja jooksul välja ehitatud ka eluks ja ettevõtluseks vajalikud tehnovõrgud.

Lühidalt nende olukorrast liigiti:

Vesi ja kanalisatsioon

Rakvere linna ja selle lähiümbruse tarbeks kinnitatud põhjaveevaru 10 160 m³/ööp on piisav ning tagab elanike ning ettevõtete veevajaduse. Vee- ja kanalisatsioonitrasside tsentraalse süsteemiga liitumise võimalus on loodud ca 99,5% linna olemasolevatest majapidamistest. Edaspidi tuleb töötada selle nimel, et linna kodanikele ja ettevõtjatele tagada optimaalse hinna ja kvaliteediga toimiv veevärgiteenus, et ka need majapidamised, mis siiani kasutavad oma veetarbeks salvkaevusid ning kanalisatsiooniks kogumiskaeve, ühendataks tsentraalsesse võrku. Kindlasti jätkub trasside rekonstrueerimine, sademevee kogumise ala laiendamine ning veepuhastusseadmete rekonstrueerimine. Edasiste arenduste puhul tuleb leida vahendeid liitumiste rajamiseks ning seda vajadusel ka naaberomavalitsuste territooriumil. Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengusuunad on täpsemalt ära määratud ja kirjeldatud ÜVK arengukavas aastateks 2018-2030. Otsustatud on uue ÜVK koostamine aastateks 2022-2034.

Gaasivarustus

Gaasivarustuse võrk on linnas hästi arenenud ning olemasolevatele ja ka uutele klientidele on võimalik teenust pakkuda. Olulisi suuremahulisi investeeringuid praegu teada ei ole. Siin määrab tarbimise võimaliku kasvu uute klientide suhtes paljuski ära konkureerivate energia-pakkujate teenuste hind ja kvaliteet. Gaasivarustuse võrgu omanike huvi on tänavate rekonstrueerimisel rekonstrueerida vajadusel ka omi trasse.

Side

Konkureerivaid teenusepakkujaid on piisavalt. Võrgud on hästi välja arendatud ning käib nende pidev uuendamine. Suuremahuliste andmehulkade edastamiseks on linnas olemas nüüdisaegsed kaabliühendused. Suuremad ärihooned varustatakse fiiberoptiliste kaablitega, mis tagavad levi suurema kiiruse ja kindluse. Jõudsalt areneb ka läbi õhu leviv andmeedastus. Tehnoloogiline areng on kiire, toimib teenusepakkujate vaheline vaba konkurents ning selles valdkonnas suuremahulisemaid linnakeskkonda moonutavaid või segavaid ehitustöid ette näha ei ole. Vanad vaskaablid tõmmatakse kanalitest välja ja asendatakse nüüdisaegsetega. Plaanis on uusi kaableid paigaldada sinna, kus on sidekanalisatsioon juba olemas ja kaevetöid ei ole tarvis teostada. Uute planeeritavate ehitusmahtude juures tagab Telia Eesti AS arendaja soovi korral fiiberoptilise ühenduse. Telia Eesti AS huvi on tänavate rekonstrueerimisel kõrvaldada õhuliinid ja asendada need maakaablitega. Seoses avaliku Wi-Figa, piirkond keskväljak-Kolmainu kirik-Tallinna tänav on kaetud avaliku WIFI-võrguga.

Elektrivarustus ja välisvalgustus

Linn ja linna ümbruskonda jäävad tootmisalad on valdavalt vajalike võimsustega tagatud. Varustuskindlus on samuti piisav. Õhuliinid asendatakse võimalusel maakaablitega ning seda koostöös tänavavalgustuse arendajatega. Rakvere linn ostab elektrienergiat börsilt korraldades riigihanke minikonkursside kolme pakkuja vahel iga poole aasta tagant.

Valgustatud tänavaid on Rakvere linnas kokku 84,5 km valgustuspunkte on kokku ca 2950, välisvalgustusvõrgu kilpe 48 tk ja linna halduses olevaid valgustusmaste 900. Edaspidises arengus on suund võetud sellele, et järk-järgult asendatakse amortiseerunud ja suure energiatarbega elavhõbedavalgustid väiksema elektritarbe ning pikema elueaga kaasaegsete valgustite vastu. Võimalusel kasutada riiklike tõukefondide rahalisi vahendeid tänavavalgustuse uuendamiseks. 2019.aastal sai Rakvere linn toetust EL Ühtekuuluvusfondist KIK vahendusel projektile „Rakvere linna tänavavalgustuse renoveerimine“, mille raames on kavas renoveerida 1369 tänavavalgustuspunkti. Lähiaastatel on plaanis Rakvere linna tänavavalgustus viia täielikult üle LED-valgustusele ja kaasaegsele infrastruktuurile.

Soojavarustus

Rakvere linnas on määratud kaugküttepiirkond, kus tarbijad teenust kasutavad. Probleemiks on hetkel osade soojatrasside halb seisukord. Renoveerimist vajavatesse trassidesse investeerimiseks taotleb soojaettevõtte Rakvere Soojuse AS vastavaid toetusi Keskkonnainvesteeringute Keskuselt (KIK). Trasside renoveerimisel on lõppeesmärk kogu süsteemi efektiivne töөshoidmine ning temperatuuride seire trassi eri lõikudes, sh klientide soojasõlmede olukorra jälgimine. Soojaettevõtte ja linnakodaniku seisukohalt on soodne, et linna soojavõrku on ühendatud palju erinevaid soojatootjaid (Rakvere ES Bioenergia OÜ, Adven Eesti AS, Rakvere Soojus AS). Tarbijale on soojatootjate lai valik väga positiivne ning kaugküte on hinnalt ja varustuskindluselt osutunud täiesti konkurentsivõimeliseks kütteliigiks. Regulaarselt vaadatakse üle Rakvere Linnavolikogu 15. detsembri 2010 a. määrus nr 30 „Rakvere kaugküttepiirkonna määramine“.

Raudtee

Raudtee olemasolu linnas on positiivne faktor. Kuigi ühelt poolt tekitab see juurde probleeme liikluses, ohutuses ja mürafoonis, siis teiselt poolt avab võimalusi kaubavedudeks ja reisijate veoks. Viimastel aastatel on reisijate veo puhul rongi kasutamine muutunud oluliselt populaarsemaks. Rongiliikluse areng reisijate veo osas sõltub paljuski Euroopa Liidu ja Eesti valitsuse poliitilistest otsustest ja valdkonnale laekuvatest toetustest. Mugav ja kiire rongiühendus 100 km kaugusel oleva Tallinnaga võimaldaks elamist Rakveres ja töötamist Tallinnas ja vastupidi. Iseasi, kas selline pendelränne pikemas perspektiivis ikkagi parim lahendus on. Kokkuvõttes lisab raudtee olemasolu linnas siiski võimalusi olemasolevatele ning uutele ettevõtjatele. Lähiaastate eesmärgiks on Raudteejaama kõrval, Jaama tänaval asuvate linnale kuuluvate kinnistute välja ehitamine selliselt, et oleks võimalik senisest enam kasutada rongi- ja bussiliinide kooskõlastatud sõiduplaanidest tekkivaid võimalusi kogu piirkonna huvides. Samuti kavandame kogu ülejäänud infrastruktuuri, mis seotud rongiliiklusega (bussipeatused, ooteplatvormid, infotahvlid, parkimisalad, jalgrattaparklad ja -majad, ootesaal, tualetid jne.) välja arendamist.

Sõiduteed

Suuremaid investeeringuid nõudvad objektid, nagu viaduktid ja uued läbimurded jms teostatakse välisvahendite kaasamise võimaluse korral.

Lähituleviku suuremate töödena on kavas renoveerimistööd: Võidu tn, Karja tn, Rägavere tee, Tallinna tn, Kauba tn, Küti tn, Viru tn, Vee tn, L. Koidula tn, Kastani pst, Narva tn, Aia tn, Tartu tn, Tammiku tn, Õie tn, Vabaduse tn, Tuleviku tn ja C. R. Jakobsoni tn ühendus Kastani puiesteeni ja Seminari tn, Posti tn, Jaama pst, Tuuslari tn, Kungla tn, Salme tn, Linda tn, Navi tn, Varju tn, Muru tn. Valdkonna arengu suunamiseks oleks vajalik koostada uus Rakvere linna liikluse arengukava.

Ühistransport

Alates 2016. aastast on ühistransport Rakvere linna korraldada Selle aja jooksul on selgunud inimeste liikumisharjumused ning ootused nii linnasisesele kui linna piire ületavale liinivõrgule. Selle alusel korrastatakse bussitranspordi liinivõrk 2021a lõpuks, samuti parandatakse busside keskkonnasõbralikkust, luuakse paremaid ühendusi eri transpordiliikidega ning luuakse reaajas liiniinfo saamise võimalused.

Kergliiklus- ja kõnniteed

Rakveres on kergliiklus- ja kõnniteede arvukus suurenenud ja tehniline seisukord on tunduvalt paranenud, võrgustiku arendamist tuleb jätkata. Hõredama liiklusega tänavatel on väikelinnas rattaga liikumiseks mõistlik kasutada tänavat ning paralleelse rattatee rajamine ei ole otstarbekas. Küll aga on vajalik rajada kergliiklusteed tihedama liiklusega autoteede kõrvale, kus oleks tagatud ka suurem potentsiaalne kasutajate hulk. Võttes arvesse ka maa-aluste kommunikatsioonide olukorda ning võimalikke kokkuleppeid kergliiklusteede ehitamiseks eramaadele, on vajalik rajada järgmised lõigud:

- Kesklinn – Tartu tänava lõpuni
- Kesklinn – Narva tänava lõpuni
- Kesklinn – Rägavere tee lõpuni
- Karja tänav, Vesiveski tänavast Kastani puiesteeni
- Õie tn Annemäe teest kuni Tammiku tänavani
- Tammiku tänav
- Kesklinn – Vabriku tänava ja Näituse tänava ristmikuni

Lennuliiklus

Üldplaneeringus on kajastatud Rakvere lennuvälja arendamine väikelennukite, hobilennunduse, väikekaubavedude ja operatiivlendude teenindamiseks. Laiema reisilennuliikluse vajaduse katab Lennart Meri Tallinna lennujaam, millega on hea transpordiühendus.

Aasta 2030 visioon

- Linnasiseselt on välja arendatud kõnni- ja kergliiklusteede võrk, mis võimaldab elanikel mugavalt igapäevased toimingud sooritada jalgsi või kergliiklusvahendiga. On loodud ühendused linna ringteega ja ümbruskonna valdade kergliiklusteedega. Toimib kergliiklusvahendite laenutussüsteem.

- Rakverel on tagatud hea transpordiühendus nii reisijate kui kaubavedude osas kõigis suundades.
- Linn on täies ulatuses varustatud korralike vee- ja kanalisatsioonitrasside võrguga. Teenuse hind ja kvaliteet on tasakaalus. Tagatud on piisava ressursiga kvaliteetne, puhas vesi.
- Energiaturul valitseb vaba konkurents ning toimiv turg tagab elanikele ja ettevõtjatele võimaluse leida endale parim teenusepakkuja. Kohalikul ressursil baseeruv taastuenergia on saavutanud energiabilansis arvestatava osakaalu.
- Linna põhja- ja lõunaosad on ühendatud kiirete ja ohutute ühendustega. Rajatud on viadukt, ühendamiseks Kauba tänavat Arkna teega.
- Transiitliiklus on suunatud läbi silmusrambi F. R. Kreutzwaldi tn-lt Jaama puisteele.
- Tallinna tn on ühendatud Jaama puisteelega läbi C. R. Jakobsoni tn pikenduse.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.1. Kõnni- ja kergliiklusteede ehitus ja remont	T 2.1.1 Nimetatud lõikude rajamine, mis ühendab erinevad suunad: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kesklinn – Tartu tänava lõpuni 2. Karja tänav - Vesiveski tänavast Kastani puisteeni 3. Kesklinn - Rägavere tee lõpuni 4. Õie tänav - Annemäe teest kuni Tammiku tänavani 5. Tammiku tn 6. Kesklinn – Vabriku tänava ja Näituse tänava ristmikuni 	2021-2030	Linnavalitsus, projektid
E 2.2 Sõiduteede ning ristmike remont ja rekonstrueerimine	T 2.2.1 Suure koormusega tänavate ja ristmike arendamine ja väljaehitamine <i>Teed ja tänavad</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rägavere tee (Kaevu tn – linnapiirini) 2. Tallinna tn (Võidu tn – Kauba tn) 3. Võidu tn (Jaama tn – Tallinna tn) 4. Karja tn (Vesiveski tn – Tartu tn) 5. Posti tn 6. Silla tn , 7. Sauna tn 8. Jaama pst 9. Vee tn II etapp 10. Tehase tn. 11. Narva tn <i>Ristmikud</i> <ol style="list-style-type: none"> 12. Laada – F. G. Adoffi 13. Tartu tn - Karja tn - Kastani pst – J. Kunderi tn. 	2021-2030	Linnavalitsus, projektid

	14. Tartu tn – Lilleoru tn		
E 2.3 Võrkude ühise digitaalse andmebaasi loomine ja haldamine	T 2.3.1 Linnavalitsuse eestvõttel arendada võimekust digitaalsete andmebaaside kasutamiseks ning leida nende haldamiseks optimaalne lahendus.	Pidev	Linnavalitsus, võrkude valdajad
E 2.4 Energiasäästu arendamine	T 2.4.1 Rakvere soojamajanduse arengu ja investeeringute kava uuendamine.	Iga-aastane	Linnavalitsus, AS Rakvere Soojus, projektid
E 2.5 Tänavavalgustuse ökonoomsemaks ja energiasäästlikumaks muutmise kasutades innovatiivseid lahendusi	T 2.5.1 Tänavavalgustuse õhuliinide asendamine maakaabelliinidega ja lampide järk-järguline asendamine ökonoomsemate ja töökindlamatega (EL Ühtekuuluvusfondi projekt „Rakvere linna tänavavalgustuse renoveerimine“).	2021-2022	Linnavalitsus, projektid
	T 2.5.2 Tänavavalgustuse inventeerimine, optimaalse juhtimissüsteemi arendamine; ja digitaalse andmebaasi loomine.	2021-2022	Linnavalitsus, projektid
E 2.6 Raudteetranspordi integreerimine erinevate liikumisviisidega	T 2.6.1 Raudteepeatuse juurde ehitatakse välja jalgratta- ja autoparklad ning bussipaviljon ootesaali ning tualettidega.	2021-2024	Linnavalitsus, projektid
	T 2.6.2 Paigaldatakse rongi- ja bussiliikluse reaalaja infotahvlid.	2021-2024	Linnavalitsus, projektid
	T.2.6.3 Ehitatakse välja raudteejaama viivad juurdepääsuteed, kõnniteed, kergliiklustee.	2021-2024	Linnavalitsus, projektid

Linnatänavate ja ristmike rekonstrueerimise hangetel tuleb võimalusel lahendada ka kõnniteede ja välisvalgustuse küsimused. Kuna teetööde rahaline maht on suur, tuleb jätkuvalt otsida kaasrahastamist erinevatest fondidest ja ning muudest allikatest. Võimaluse korral tuleb ka erasektoriga kulutusi jagada.

Lisaks linnas lahendamist vajavad eesmärgid, tegevused ja projektid

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.7 Linnaliikluse arendamine	T 2.7 Teede ja tänavate teehoiukava täitmine ja uuendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.8 Ühistranspordi arendamine	T 2.8.1 Ühistranspordiliinide nr 1, 2, 3, 5 peatuskohtade korrastamine ja remont.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.8.2 Autovabade päevade korraldamise toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

	T 2.8.3 Linna liinivõrgu korrastamise eeltegevused (hetkeolukorra analüüs ja parima lahenduse väljaselgitamine).	2021	Linnavalitsus, Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus, projektid
	T 2.8.4 Linna liinivõrgu seostamine rongiliiklusega.	2021	Linnavalitsus, projektid
E 2.9 Linna liiklusskeemi arendamine, tänavavõrgu arendamine	T 2.9.1 Uute parklate ehitamine kesklinnas Keskväljaku kõrvale (Laada tn 12a planeeritava hoone alla), Lai tn 11b, Vabaduse, Tuleviku ja Laia tänava vahelisele alale, sh maa-alune parkla.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.2 Seminari tänava arendus.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.3 Päikese tänava ühendamine Vabaduse tänavaga.	2021-2022	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.4 C. R. Jakobsoni tänava läbimurde ehitus Tallinna tänavalt Kalda tänavani.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.5 Moonaküla silmusrambi ehitustööd.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.6. Kajaka tänava läbimurre Rägavere tee.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.7 Kungla tn pikendus, Tuuslari ja Salme tn välja ehitamine.	2021-2023	Linnavalitsus, projektid
	T 2.9.8 Linnuriigi linnaosa kõnniteede ehitamine.	2021-2022	Linnavalitsus, projektid
E 2.10 Liikluse muutmise jalakäija- ja jalgratturisõbralikuks	T 2.10.1 Jalgrataste parklate ehitamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.10.2 Samatasandiliste raudteeületuskohtade märgistamine ja turvalisemaks muutmise.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, Eesti Raudtee
	T 2.10.3 Promenaadi ja Seminari tänava telje omavaheline ühendamine ja kujundamine atraktiivseks kaasaegseks jalakäijate alaks.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 2.10.4 Vallimäe ja Teatrimäe vahelise ühenduse aktiveerimine jalakäijatele. Vallimäe ja Keskväljaku vahelise ühenduse (Parkali tn) aktiveerimine jalakäijatele. Vabaduse platsi ja	2021-2025	Linnavalitsus, projektid

	Keskväljaku vahelise ala (L. Koidula tn) aktiveerimine jalakäijatele.		
--	---	--	--

3. RUUMILINE PLANEERIMINE

Hetkeseis

Linna ruumiline planeerimine ning arendamine on läbi aegade olnud prioriteetne ning järjepidev ning sellest tulenevalt ka hetkevajadustega arvestav. Linn on ümbruskonna omavalitsustega väga tihedalt seotud nii sisuliselt kui ka logistiliselt (liiklusühendused, kergliiklusteed, kaubanduskeskuste paiknemine, funktsioonide jagamine). Koostamisel on Lai tn 21 detailplaneering, mille eesmärgiks on kaubanduse ja vaba aja veetmise võimaluste laiendamine keskklinnas.

Tulevikuvisionid

Juba aastaid on keskklinna ärilist tihedust maha tõmmanud Rakvere vallas paiknev Põhjakeskus. Samuti on hoonestamata mitmed keskväljakut piiravad krundid, mis koondaks tegevust ka südalinna. Turistile olulise teekonna – linnuse juurest keskklinna – oleme juba jalakäija sõbralikumaks teinud, ehitades välja Parkali tänava promenaadi keskväljakust kuni Aqvani. Seega on põhitelg turisti liikumisel olemas. Puudu on vaid atraktiivsed sõlmpunktid hoonete näol.

Tuleb teha jõupingutusi inimeste linna südamesse tagasi meelitamiseks. Väga suurt ressursi nähakse linna, sealhulgas linnust ja Tarva kuju külastavate turistide näol. Praegune probleem on, et vaid väga väike osa nimetatud objekte külastavatest turistidest jõuab keskklinna. Tuleb luua eeldused, et turiste, kes külastaks ka südalinna oleks rohkem, ning nende poolt linnas veedetud aeg pikeneks. Bussiga linnusesse saabuval turistil peab tekkima huvi ja tahtmine liikuda Tarva ja linnuse juurest keskväljaku suunas ning sealt edasi loodavale Arvo Pärdi muusikamaja esisele Vabaduse platsile, kuhu talle buss on juba vahepeal vastu tulnud. Lisaks keskklinnas paiknevale spaale, keskväljakule, promenaadile, spordirajatistele, bussijaamale, Rakvere liginullenergia linnavalitsusehoonele ja teistele asutustele oleks siia vaja juurde uusi maamärke. Välja tuleks ehitada Seminari jalakäijate prioriteediga tänavaala, mis toob lähemale ka ajaloolise väärtusega Rakvere Ametikooli kompleksi. Edasi tuleb arendada ka Keskväljaku vaatamisväärsuste arsenalit (nt liivakella projekt, köisraudtee vms), mida nägemata ei taha inimene Rakverest lahkuda. Tuleks parandada ka jalakäijate ühendust Keskväljaku ja Vabaduse platsi vahel, sest esmatasandi tervisekeskus, Arvo Pärdi muusikamaja ning aastaks 2022 valmiv riigigümnaasium muudavad Vabaduse platsi ümbruses liikumise nii autoga, kergliigeldes kui jalgsi väga aktiivseks. Kergliiklejal saab olema sujuvam liikumine Seminari tiheasustatud korterelamute alalt spordikeskuse ja spaa suunal. Promenaadi ja Seminari tänavaala ühendamine muutub järjest aktuaalsemaks, toitmaks nii linna peatelge ennast kui ka funktsioone selle ümber.

Elamumajanduses on vajalik vähendada elamu-majandusega seotud riske linnas seoses kinnisvaraarendusega, elamute füüsiline ja moraalse vananemisega ja elanike vähese vastutustundega.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere kesklinnas on jalakäijate tänavate võrgustik ning atraktiivne ühendus Vallimäe ja kesklinna vahel. Linnas on vaatamisväärsuste kogum, mida teatakse ka Eesti piiridest väljaspool, linnal on kuvand, mida kõik tahavad oma silmaga kohapeal näha.
- Kesklinn on välja arendatud äri- ja kultuurikeskuseks. Kesklinn on inimestest tulvil, sinne keskkond on atraktiivne ja mitmekülgne ning jalakäijasõbralik.
- Linna tööstusalad on välja arendatud, tootmises kasutatavad tehnoloogiad on kaasaegsed ja keskkonnasõbralikud. Tootmine linna ettevõtetes on innovaatiline ning töötajad motiveeritud. Ettevõtlusele on tagatud head logistilised võimalused toodangu ja tooraine vedudeks (raudtee, sh ühendus sadamatega, maanteed, väikelennukite lennuväli jne). Töökohtade ja elupiirkondade vahel toimivad mugavad, kiired ja ohutud transpordiühendused.
- Elamuturul on valida erinevatele maitsetele ja nõudmistele vastavaid kodusid (aedlinna eramutest kesklinna korteriteni). Nõudlus ja pakkumine on tasakaalus ning sobivate eluruumide valik lai.
- Linna liiklusskeem on loogiline ja hästi toimiv ning jalakäiate prioriteediga. Lisaks väljaehitatud ja heakorrastatud kõnni- ja kergliiklusteedele on ka linnatänavad ja liiklussõlmed rekonstrueeritud ning vastavad liiklejate nõudmistele ja koormustele. Linna on tekkinud ka jalgrataste ja tõukerataste laenutuspunktid, mis paigutatakse suuremate keskuste ja sihtpunktide juurde.
- Toimib naabervaldadega piirdeülene funktsioneerimine. Koos on läbi mõeldud elanikele olulised teenused nii ühistranspordi kui näiteks ka loomade varjupaiga teema. Kohalik elanik peab tunnetab Lääne-Virumaad kui ühtset tervikut.
- Linnaplaneerimisesse on kaasatud innovaatiliste ja digitaalsete lahenduste rakendamine. Planeeringute ja projektide menetlemine toimub läbi internetikeskkonna. Kohaliku kogukonna kaasamine linna planeerimisse on orgaanilisem ning sõlmküsimused arutatakse läbi juba planeerimisetapis. Lähtealuseks on kaasav planeerimine.
- Haldusüksuste optimeerimise tulemusel on Rakvere linn territooriumilt suurem ja võimekam (Suur-Rakvere).
- Linnas on olemas kõrgtasemeline kontserdimaja Arvo Pärdi muusikamaja näol.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 3.1 Kesklinna elavdamine	T 3.1.1 Linnuse ja kesklinna ühenduste atraktiivsemaks muutmine (tihendamine, elavdamine, jalakäijasõbralik lahendamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.2 Kesklinna uute vaatamisväärsuste rajamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.3 Linnust külastavate turistide kesklinna toomine koostöös sihtasutusega Virumaa Muuseumid ja giididega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

	T 3.1.4 Olemasolevate vaatamisväärsuste korrashoid ning pidev hooldus.	Pidev	Linnavalitsus
	T.3.1.5 Rakvere riigigümnaasiumi ja Keskväljaku vaheline ala ümber mõtestamine ning kujundamine.		Linnavalitsus
E 3.2 Ettevõtluskeskkonna arendus	T 3.2.1 Tööstuspargi taristu arendamiseks vajalike tööde teostamine ning kruntide realiseerimise ettevalmistamine; uute ja perspektiivsete arendusalade ettevalmistus investeringuteks. Aktiivne turundustegevus kruntide realiseerimiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 3.3 Liikluskorralduse parandamine	T 3.3.1 Rakvere linna liikluse arengukava 2008-2030 kaasajastamine ja rakendamine.	2022-2023	Linnavalitsus
E 3.4 Tarklinnaplaneerimine	T 3.4.1 Targa linna projektide väljatöötamine ja rakendamine kasutades vastavaid tegevusi ka linnaplaneerimises.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 3.5 Kvaliteetse elukeskkonna arendamine	T 3.5.1 Terviklike elamupiirkondade arendamine, sh Lennuki ja Linnuriigi elamupiirkondade arendamine, sh selle jaoks vajalike ettevalmistavate tööde ja planeeringu tegemine ning taristu rajamine.	Pidev	Linnavalitsus fondid
	T 3.5.2 Nõlvaku tn piirkonna detailplaneeringu elluviimine.	2021	Linnavalitsus
	T 3.5.3 Kesklinna tihendamine. Linnale kuuluvate kruntide ülevaatamine ning analüüs. Vajadusel realiseerimine terviklikuma ja ühtsema linnasüdame saamiseks.	2025	Linnavalitsus, projektid
	T 3.5.4 Tammetõru tn 9 maaüksusele Rakvere tammiku tervise- ja jooksuradadele juurdepääsutee rajamine.	2021-2025	Linnavalitsus
	T 3.5.5 Vallimäele kelgu- ja tuubinõlva ehitamine.	2021-2023	Linnavalitsus
	T 3.5.6 Palermo kelgunõlva laiendamine.	2021	Linnavalitsus
	T 3.5.7 Kastani tn mänguväljaku ehitamine.	2021	Linnavalitsus
	T 3.5.8 Uus tn – <i>pumptrack</i> raja ja kelgunõlva ehitamine.	2021-2025	Linnavalitsus
	T 3.5.9 Silla tn puhkeala rajamine.	2022-2025	Linnavalitsus

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste eesmärkide, projektide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
	T 3.6.1 Elamuehituseks sobivate alade ja kruntide planeerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

E 3.6 Elamu- majanduse arendamine	T 3.6.2 Korterühistute ja ühisuste arengu toetamine. Ühistulise elamuehituse algatuste toetamine, ühistute ja ühisuste renoveerimisprojektide toetamine. Eluaseme-alaste uuringute, koolitusprojektide läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus, Eesti Korterühistute Liit, riik
	T 3.6.3 Munitsipaalkorterite ehitamine või ostmine elukoha kaotanutele ja linna vähekindlustatud elanike gruppidele; linna jaoks ebaotstarbekate munitsipaaleluruumide võõrandamine avalikel enampakkumistel.	Pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 3.6.4 Munitsipaaleluruumide passistamine ja munitsipaalhoonetele energiaauditid ja energiamärgis, remondivajaduse määramine, remontimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.6.5 Vanalinnas asuvate hoonete säilimise toetussüsteemi elluviimine (restaureerimistoetus) Eriti tähelepanu all Pika tänava äärde jäävad hooned.	Pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 3.6.6 Heakorrastatud elamute, ühistute ja asutuste tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik
E 3.7 Lihtsustada planeeringute menetlusprotsessi	T 3.7.1 Arendada planeeringute menetluses elektroonilisi kanaleid ja andmebaase.	Pidev	Linnavalitsus
E 3.8 Haldus-süsteemi optimeerimine	T 3.8.1 Haldusterritooriumi suurendamine naaberomavalitsuste linnalise iseloomuga asulatega ühinemise kaudu.	2021-2030	Linnavalitsus, naaberomavalitsused

4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS

Hetkeseis

Rakvere linna looduskeskkond on oluline osa inimeste elukeskkonnast. Inimtekkeline keskkond koos tööstusaladega on planeeringuliselt hästi paigutatunud. Keskkonnaprobleemidest on enim tähelepanu all jäätmemajandus ja heakord ning Soolikaoja ja Maidla oja tervis. Müratasemete lubatavad normid on Eestis vastavate aktidega normeeritud. 2018. aastal koostati Rakvere linna mürakaart, et välja selgitada peamised müraallikad ja -tasemed ning võimaluste piires neid vähendada. Täna müratasemete piirväärtuseid Rakvere linnas ei ületata. 2020. aastal teostati ka rongimüra uuring mis hõlmas nii reisi- kui kaubaronge. Uuringu tulemusel selgus et piirväärtuste ületamisi ei olnud.

Rakvere linna jäätmehoolduse korraldamine ja planeerimine lähtub jäätmeseaduse tingimustest ja Rakvere linna vajadustest. Jäätmemajanduse reguleerimiseks on koostamisel „Rakvere linna jäätmekava 2021-2027“, mis juhindub Eestis jõustunud ja jõustuvate Euroopa Liidu direktiivide nõuetest ning Riigikogus arutlusel oleva Jäätmeseaduse eelnõu sätetest. Olmejäätmete vedu toimub korraldatud jäätmeveona, on lisandunud biojäätmete vedu. 2022. aasta alguses lõpeb korraldatud jäätmeveo seni kehtinud hankeleping ning seetõttu tuleb 2021. aastal läbi viia uus korraldatud jäätmeveo hange uueks perioodiks. 2021. aastal täiustatakse avalike pakendikogumismahutite kogumisvõrgustikku lisades nii segapakendi kui ka klaaspakendi kogumiskonteinereid. Toimub pidev teavitustöö jäätmete sorteerimise ja taaskasutuse osas. Kõikvõimalike taaskasutamiste majanduslik otstarbekuse leidmine on pidev protsess ning paljuski mõjutatud Euroopa Liidu poliitilistest otsustest. 2020. aastal andis Keskkonnaamet linnale loa taaskasutada pinnasejäätmeid Näituse tn 28 kinnistule rajatava maastikurattaraja ehitamisel. Taaskasutatav pinnas pärineb erinevatelt linna poolt tellitavatelt ehitusobjektidelt.

Vabariigi Valitsuse poolt 07.01.2016.a kinnitatud Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava kohaselt on Soolikaoja ökoloogiline seisund "halb ÖP (ökoloogiline potentsiaal)", koondseisundi hinne "halb". Aastaks 2021 on veemajanduskava kohaselt eesmärgiks saavutada Soolikaoja seisund "kesine ÖP". Rakvere linn on partner Keskkonnaministeeriumi poolt koordineeritavas projektis LIFE IP CleanEST. Projekti raames teostatakse Soolikaoja uuring saasteainete allika tuvastamiseks ja edasiste meetmete määratlemiseks. Lisaks teostatakse jääkreostuse uuring Rägavere tee lõpus asuva bensiinijaama territooriumil ning töötatakse välja meetmed pinnasereostuse puhastamiseks. Tegevuste eest vastutab Keskkonnaministeerium ning uuringud viib läbi Eesti Keskkonnauuringute Keskus. Projekti raames leitakse tulevikus ka jätkurahastusi, et siis uuringutulemuste ja väljatöötatud meetmete alusel teostada reostuste likvideerimised ja jõuda veekogumite seisundi parandamiseni.

Linna territooriumil asuvad ka mitmed jääkreostusobjektid, mis on riigi poolt kaardistatud ja Keskkonnaregistris arvel. Siiski on ilmnenu ka uusi reostuskahtlusega piirkondi. Teadmata ulatusega pinnasereostus asub Tuuslari tn arendusala piirkonnas, reostuse ulatuse tuvastamiseks on 2021. aastal kavandatud tellida uuringud. Samuti on teadmata ulatusega TK Kommunaari masuudihoidla kütuselekkest põhjustatud reostus Aia tn ja Karja tn vahelisel alal, mis jõuab Soolikaojja. Selle uurimisega tegeleb LIFE IP CleanEST projekt.

Rakvere linn ja AS Rakvere Vesi osalevad projektis EU Interreg Baltic Sea Region “Läänemere kaitsmine puhastamata reovee ärajuhtimise eest linnapiirkondade üleujutuste ajal” (NOAH). Rakvere pilootalal toimus sademevee süsteemide mõõdistus ja andmete töötlus ning loodi mudel pinnavormide ja sadeveesüsteemidega, mis annab aimu sadevee liikumise, immutamise ja võimalike üleujutusosalade kohta. See annab võimaluse paremini planeerida ja suunata sadevett. Projekti raames rajati Süstatiigile „tark lüüs“, mille abil luuakse puhvertsoon, mis vajadusel hoiab sadevett kinni.

Tulenevalt loomakaitseseaduse § 5 lõikest 2 on kohalikul omavalitsusel kohustus korraldada oma territooriumil hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjaste hävitamist. Kuna Rakvere linn omab ainsana Lääne-Virumaa kohalikest omavalitsustest hulkuvate

loomade pidamiseks sobivat rajatist, on Lääne-Virumaa kohalikud omavalitsused sõlminud koostöölepingu koduloomade varjupaigateenuse osutamiseks. Lääne-Viru Omavalitsuste Liit on otsustanud rajada uue tänapäevastele nõuetele vastava koduloomade varjupaiga, mille valmimine on kavandatud 2022-2023.a. Kuni uue varjupaiga valmimiseni on vajalik jätkata senise varjupaiga tööd.

Kliimaneutraalne Rakvere

Euroopa Liit on pikemaajalised kliimaeesmärgid kokku võtnud dokumendis „Konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega majandus aastaks 2050“. Eesmärkidest peamine on süsinikuheite vähendamine 80-95 protsenti võrreldes 1990. aastaga. See tähendab heite reaalset vähendamist ELis ning ei hõlma heitkogustega kauplemist. Eesmärgi saavutamiseks on vaja heitkoguseid vähendada 2030. aastaks 40 protsenti ning 2040. aastaks 60 protsenti võrra. Koos teiste arenenud riikidega peab EL astuma järkjärgulisi samme madala süsinikuheitega majanduse suunas. Eesti kliimapoliitika raamdokumendiks on „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“, millega lepiti kokku valdkondlikes ja kogu majandust hõlmavates poliitikasuundades, mis seavad selge teekonna aastani 2050, kuidas kasvuhoonegaaside heitkogust vähendada ning ühtlasi ka kliimamuutuste negatiivsete mõjudega kohaneda. Kliimapoliitika põhialused seab Eesti eesmärgiks kasvuhoonegaaside heite vähendamise 80% võrra aastaks 2050. Rakvere linn plaanib aastatel 2020-2021 koostada ja vastu võtta Rakvere linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava (SECAPⁱⁱ). Tegevuskava on alusdokumendiks linna kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisel ning selle koostamise raames töötatakse välja linna energia- ja kliimapoliitiline visioon aastani 2050 ja strateegiakontseptsioon „Kliimaneutraalne Rakvere 2035“; ning säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise strateegia.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linn on ulatuslike metsa- ja rohealadega tervislik, puhas ja turvaline elukeskkond.
- Rakvere võtab suuna kliimaneutraalsusele programmiga „Kliimaneutraalne Rakvere 2035,,
- Elanikele on tagatud puhas õhk ja vesi. Mürasaaste on viidud miinimumini.
- Linnas tegutsevad tootmisettevõtted kasutavad kaasaegseid, turvalisi ja keskkonnaohutuid tehnoloogiaid.
- Linnaelanike ja ettevõtete hoiakud on säästvad, jäätmemajandus toimib optimaalselt ning valdav enamik tekkivatest jäätmetest suunatakse taaskasutusse.
- Soolikaoja avamise väljaarendamise ja sesundi paranemisega on Rakverest saanud nn veeäärne linn.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 4.1 Optimaalseima jäätme-	T 4.1.1 Jäätmete äraandmise võimaluste tagamine koostöös jäätmekäitlejatega. Rakvere linn korraldab jäätmekäitlust koostöös teiste maakonna	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

veoteenuse tagamine	omavalitsustega Lääne- Viru Jäätme keskuse baasil.		
	T 4.1.2 Korraldatud jäätmeveo teenuse hanke läbiviimine.	2021	
E 4.2 Mõistliku keskkonnateadlikkuse edendamine	T 4.2.1 „Rakvere linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava„ (SECAP) valmimine sealhulgas energia- ja kliimapoliitiline visioon aastani 2050 ja säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise strateegia „Kliimaneutraalne Rakvere 2035“.	2021-2022	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.2.2 Koostöölepe keskkonnaministeeriumiga - rakendamine	2021-2022	Linnavalitsus,
	T 4.2.3 Loodushariduse alaste tegevuste soodustamine koostöös Rakvere haridusasutuste ja noortekeskusega. Sõpruslinnadega vastavate organisatsioonide parima praktika ja uuendusmeelsemate mõtete ja kogemuste vahetamine. Energiasäästliku linna maine tugevdamine hoonete energiatõhususe suurendamise, tänavavalgustuse renoveerimisel kasutatavate uuenduslike lahenduste teostamise ning keskkonnasõbraliku linnatranspordi arengu soodustamise kaudu. Sellesuunalise koostöö arendamine eraettevõtjatega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.3 Õhu- ja võimaliku pinnasereostuse riskide vähendamine	T 4.3.1 Keskkonnasõbralik teede, parklate ja tänavate hooldus vastavalt vajadusele.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.3.2 Keskkonnasõbralik ühistransport.	2025	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.3.3 Reostusuuring Tuuslari tn arendusala pinnasereostuse ulatuse tuvastamiseks ning tuvastatud reostuse likvideerimine.	2021-2022	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.4 Looduskeskkonna säilitamine	T 4.4.1 Rakvere tammiku kui väärtusliku loodusobjekti hoidmine ja loodushoidlik arendus.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.5 Looduskeskkonna majandamine	T 4.5.1 Linnametsa metsamajanduskava täitmine. Prioriteetne on linnametsa rekreatiivsete eesmärkide järgne majandamine. Linnametsa laiendamine, põhjametsa loomine ja kasvatamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.5.2 Soolikaoja ja sellel asuvate paistiikide settest ja taimestikust puhastamine ja võimalike reostuskollete leidmine ning likvideerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.6 Looduskeskkonna arendamine	T 4.6.1 Soolikaoja avamise projekti ja uuringute jätkamine.	2021-2022	Linnavalitsus, projektid

E 4.7 Puhkealade korrastamine	T 4.7.1 Linna pinnase ladustamisalade arendamine, kujundamine rekreatsioonialadeks.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid
E 4.8 Kodutute loomadega tegelemine	T 4.8.1 Loomade varjupaigale uue asukoha leidmine ja rajamine.	2021-2022	Linnavalitsus, VIROL, projektid
E 4.9 Mürähäiringu vähendamine	T 4.9.1 Koostöö mürallikate valdajatega mürataseme vähendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.9.2 Uutel planeeringualadel mürakaardi andmetega arvestamine nii mürallikate lisandumisel tekkida võiva koosmõju osas kui olemasoleva müra leviku tõkestamise osas.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste keskkonnaprojektide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 4.10 Taristu arendamine	T 4.10.1 Korduvkasutusega pakendijäätmete kogumise soodustamine (s.h taaskasutatavate jäätmete kogumise korraldamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.11 Keskkonna-seisundi seire	T 4.11.1 Ussimäe prügila sulgemisjärgses seires osalemine.	Pidev	Linnavalitsus
E 4.12 Keskkonna-teadlikkuse tõstmine	T 4.12.1 Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine infolehtede, infopäevade, seminaride ja meedia abil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.12.2 Inimeste kaasamine talgupäevadele.	Pidev	Linnavalitsus
	T 4.12.3 „Rakvere linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava („SECAP“).	2021-2022	Linnavalitsus
E 4.13 Jäätmehoolduse arendamine	T 4.13.1 Rakvere linna jäätmekava 2014-2020 ja Rakvere linna jäätmehoolduseeskirja vastavusse viimine keskkonnaministri 16.01.2007 määrusega nr. 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“.	2021	Linnavalitsus
	T 4.13.2 Koostöö Lääne-Viru Jäätmekeskusega.	Pidev	Linnavalitsus

5. HALJASTUS

Hetkeseis

Rakvere näol on tegu küllaltki roheline linnakeskkonnaga. Ainuüksi metsade all on ca 15% linna haldusterritooriumist. Lisanduvad pargid ja muud väiksemad haljasalad, kokku moodustavad linna rohealad ligikaudu kolmandiku kogu pindalast. Tuntumad haljasalad ja puhkekohad on Vallimägi, Tammik, Palermo mets, Õpetaja heinamaa, Kiriku park, Rahvaaedja Promenaad Ka kesklinn ja selle ümbrus on roheline, täiendavalt lisavad rohelist puisteed. Ühtne rohealade võrgustik puudub vaid linna põhjaosas.

Kõikidel väiksematel haljasaladel võiks olla n-ö oma nägu. Iga park peaks teistest erinema ja kandma oma identiteeti. Oluline ei ole standardile vastavalt niidetud muru, põetud hekid ja lilleklumbid, tähtis on, et linnakodanik ennast ühes või teises kohas hästi tunneks ning alade hoolduskulud oleks mõistlikud. Selle põhimõtte järgi tuleb esmajärjekorras uuendada ja hooldada olemasolevaid objekte. Projekti korras uute objektide rajamisel tuleb põhjalikult kaaluda võimekust neid ka üleval pidada.

Linna haljastuse ja sellega seonduva tugistruktuuri optimaalseks arendamiseks on linna tellimisel koostatud spetsiaalsed kavad: Artes Terrae OÜ poolt koostatud „Rakvere haljastu analüüs. Köide I. Rakvere haljastu ja rohestruktuur“ (Tartu, 2009) ja OÜ Kivisilla poolt koostatud „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (Tallinn 2009).

Aasta 2030 visioon

- Linnas on tagatud mitmekülgne, aktiivseid tegevusvõimalusi ja esteetilisi väärtusi pakkuv ning kõiki sotsiaalseid gruppe rahuldav rohe- ja puhkealade võrgustik.
- Linna kalmistud on heakorrastatud. Tagatud traditsioonilised matmisvõimalused ning välja on arendatud urnimatuste võimalused. Alustatud on matmisi uuel kalmistul.
- Rakvere on heade ning eriilmeliste puhkealadega ühtlaselt varustatud linn. Linna haljasalade ja mänguväljakute rajamisel ollakse innovaatilised ja hooldamisel jälgitakse, et kulud ei oleks ebamõistlikult suured.
- Rakveres on tagatud puhkealade ja mänguväljakute omanäolisus, loodud on mitmed elurikkusküllased ja niidutaimestikuga alad.
- Rakveres on vähemalt üks keskne ja mahult suurem mänguväljak erinevas vanuses lastele, perede ühise ajaveetmise soodustamiseks.
- Linnakodanikele rajatud puhkealad ja tervisespordirajad pakuvad lisaväärtust ka erasektori poolt turismiteenuseid pakkuvatele ettevõtetele ja meelitavad linna rohkelt turiste.
- Linna kõrghaljastuse osakaal on suurenenud ning hoolduse tase on tõusnud.
- Linnal on oma arborist.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Lähtuvalt varasemalt koostatud töödest, rahalisest võimalustest ja töögruppide arvamustest on välja joonistunud järgnev prioriteetide tabel:

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.1 Mänguväljakute arendamine	T 5.1.1 Peremänguväljakute rajamine, sihtgruppidele väikelastest eakateni.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 5.2 Vähest ressursi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.2.1 Üliõpilaste- ja õpilaste ajutiste installatsioonide loomise võimalus linnaruumis.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
	5.2.2 Lammaste või muude koduloomade Vallimäel karjatamise võimalused.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
	5.2.3 Niidutaimestiku rajamine ja taastamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
E 5.3 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.3.1 Palermo kalmistu arendamine.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid
E 5.4 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.4.1 Rahvaiaa heakorrastusprojekti elluviimine.	2021-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.2 F.R. Kreuzwaldi tn allee pikendamine.	2021-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.3 Promenaadi pikendus - Seminari tn linearpark.	2021-2030	Linnavalitsus, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste haljastusvaldkonna eesmärkide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.5 Olemasolevate puhkealade kasutuse intensiivistamine	T 5.5.1 Olemasolevate puhkealade remont ja inventari kaasajastamine. Puhkealade polüfunktsionaalsuse suurendamine. Igal sotsiaalsel grupil peab olema võimalus puhkeala kasutada üksteist võimalikult vähe häirides .	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
E 5.6 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.6.1 Olemasolevate kalmistute esteetilise ilme parandamine ja veevarustuse tagamine.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid

E 5.7 Mängu- väljakute arendamine	T 5.7.1 „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ töös kavandatu elluviimine.	2021- 2025	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.8 Vähest ressurssi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.8.1 Ilutaimede asemel kasvatada dekoratiivsemaid köögivilju ning istutada avalikesse parkidesse ka viljapuid.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
	T 5.8.2 Linnaruumi arendamiseks heade mõtete leidmiseks linnakodanike kaasamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
E 5.9 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.9.1 Alleede rajamine.	2021- 2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.9.2 Põhjametsa rajamine.	2021- 2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.9.3 Jaama puiesteele puuderea istutamine.	2021- 2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.9.4 100 tamme pargi arendamine Tuleviku tn 22.	2021- 2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.9.5 Vabriku tn pargi rajamine.	2021	Linnavalitsus
E 5.10 Võime- kuse suurenda- mine linna üldises heakorras	T 5.10.1 Era- ja kolmanda sektoriga koostööprojektide läbiviimine. Koostöö korteriühistutega nende territooriumite planeerimisel.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

6. SPORT

Hetkeseis

Linna spordielu koordineerib Rakvere Spordikeskus. Sportimisvõimalused Rakveres on linna suurust arvestades väga head. Tänapäevane spordikeskus, toimivad spordikool ja spordiklubid, motiveeritud ning pühendunud treenerid ja eestvedajad, spordiürituste rohkus ja eripalgelisus on Rakverele andnud Eesti mastaabis arvestatava sportliku linna maine. Tegutsevate

spordiorganisatsioonide ja treenerite tase on kõrge ning annab hea võimaluse tublimatel jõuda maailma absoluutsesse tippu. Tagatud on spordiharrastamise võimalus kõigile soovijatele. Linnas on suur spordiharrastajate hulk ning püramiidi lai põhi suurendab ka tippu jõudvate tegijate hulka ja võimalusi.

Eesmärgiks on muuta efektiivsemaks olemasolevate vahendite kasutamist ning optimeerida olemasolevate rajatiste ülalpidamiskulusid. Rakvere linn toetab järjepidevalt traditsiooniks saanud rahvaspordi ja mainekujundusüritusi (nt Eesti Ööjooks) ning teiste suursündmuste Rakveres toimumist, mis toob linna sportlasi ja spordihuvilisi nii Eestist kui ka välismaalt. Rakveres korraldatakse igal aastal Eesti meistrivõistluste tasemel spordivõistlusi ning rahvusvahelisel tasemel mõõduvõtmisi. Võistluste korraldamise üheks eesmärgiks on aidata kaasa turismi arengule. Linnas on loodud head võimalused erinevate spordilaagrite korraldamiseks. Rakveres on suurvõistluste pidamiseks ja suurte rahvaspordisündmuste korraldamiseks tagatud tasemel spordi- ja majutusvõimalused ning muud vajalikud teenused.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linnakeskkond on arendatud liikumisharrastust ja teisi sportlikke tegevusi soodustavaks ning sportimisvõimaluste valik ja tase on sarnaste elanikearvuga linnadega võrreldes parim Põhjamaades.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.1 Sportimisvõimaluste arendus	T 6.1.1 Spordikeskuse harjutusväljaku, sh volleplatside, ja tuletõrjespordi staadioni arendus, uute sportimisvõimaluste ja -alade loomine harjutusväljaku kinnistule.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid, teised omavalitsused, kolmas sektor
	T 6.1.2 Maadluse ja võitluskunstide jaoks uute ruumide leidmine.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid, teised omavalitsused, kolmas sektor
	T 6.1.3 Rakvere Spordihalli kaasajastamine. Uued visuaal- ja audiolahendused, sanitaarremont jms.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid, teised omavalitsused, kolmas sektor
	T 6.2.1 Uute noorte kaasamine, noorsportlaste toetamine ja tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.2 Spordiorganisatsioonide tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor,

E 6.2 Spordi propageerimine ja arendamine			spordikeskus, projektid
	T 6.2.3 Traditsiooniks saanud tervisespordiürituste ning uute algatuste toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.4 Olemasolevate rajatiste intensiivsem kasutamine läbi spordiürituste Rakverre toomise.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.5 Spordiorganisatsioonide info vahetamine turunduse ja arendustegevuse valdkondades; teavitamine ja täienduskoolitused.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste spordivaldkonna eesmärkide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.3 Erinevate sportimisvõimaluste valiku laiendamine	T 6.3.1 Multifunktsionaalse spordihalli rajamine (kergejõustikuringi, pallimänguväljak, maadlus).	2021-2030	Erasektor, linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
	T 6.3.2 Erasektori initsiatiivil rajatavate objektide ehitamises ja/või teenuse ostmises osalemine (nt: jää-, rannavõrkpalli-, tehnikaspordi- ja ekstreemspordi sisehallide rajamine).	2021-2025	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
	T 6.3.3 Jalgpalli sisehalli rajamine koos olmehoonega.	2021-2023	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
E 6.4 Koostöö ümbruskonna omavalitustega spordirajatiste	T 6.4.1 Spordirajatiste kasutamise ja rajamise alase info vahendamine, osalemine arendusprojektides.	Pidev	Linnavalitsus, omavalitsused, erasektor, kolmas sektor

loomisel ja arendamisel			
E 6.5 Sportimisvõimaluste arendus	T 6.5.1 Soolikaoja tervisespordiraja arendus.	2020-2022	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.2 Terviseradade (sh Palermo, Tammiku, Vallimäe, Põhjametsa) arendus. Kõrgemäe talispordikeskuse arendamine koostöös teiste omavalitsustega. Suusa- ja kergliiklussilla või -tunneli ehitamine (Lilleoru tänavat ületav).	2020-2025	Linnavalitsus, omavalitsused, riik, erasektor, projektid
	T 6.5.3 Kunstmurustaadionile toetav olmetaristu.	2021-2022	Linnavalitsus, spordiklubid, spordiliidud, projektid
	T 6.5.4 Discgolfi raja võrgustiku arendamine.	2020-2022	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.5 Rahu Halli rekonstrueerimine energiatõhusaks ja kaasaegseks spordirajatiseks.	2021-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.6 E-spordi arendamine Rakvere linnas.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

7. KULTUUR

Hetkeseis

Rakvere on uudsete ideede ja ürituste läbiviimiseks parim koht. Linnas toimub mitmekesine kultuurielu, korraldatakse suurejoonelisi kultuurisündmusi. Rakvere on Euroopa väiksemaid linnu, kus on oma kutseline teater.

Linna suuremad kultuuriasutused on: Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Rakvere Muusikakool, SA Rakvere Teatrimaja ja Teatrikino, Virumaa Muuseumid SA koos Rakvere Linnuse, Rehbinderi maja, Eesti Politseimuuseumi ja Linnakodaniku Majamuuseumiga, Rakvere Galerii. Lisaks tegutsevad mitmed mittetulundusühingud, seltsid ja kogudused, pakkudes tegevust erinevatele sihtrühmadele (muusika, tants, kunst, harrastusteater jne).

Linna kultuurielu koordineerib ja korraldab Rakvere Kultuurikeskus, viies läbi ise üritusi ja aidates teisi läbiviimise juures.

Traditsioonilised üritused on:, Rakvere linna päevad, rahvustoitude ja -kultuurifestival „Kamalammas“, Rakvere Kultuurifestival, Arvo Pärdi sünnipäevanädal, Jaan Paku nimeline noorte muusikute festival, teatrifestival Baltoscandal, Rakvere Laste Balletifestival,

filmifestival „Festheart“ ja Meeste Tantsupidu. Tähistatakse rahvus- ja riiklikke pühi ning rahvuskalendri tähtpäevi. Rakvere linn kinnitab igaks aastaks oma esinduskollektiivid, kellel on au esindada linna erinevatel kultuuriüritustel.

Kultuurielu korraldamist ja arengusuundi on tugevalt mõjutamas 2020 a. alanud COVID-19 levikuga, kultuuriasutused ja seltsid on pidanud oma tegevuse ümber korraldama vastavalt kehtestatud piirangutele.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on Virumaa kultuuripealinn, mis on omanäoliste kultuurisündmustega rahvusvahelisel pildil.
- Linnas on välja arendatud mitmekesised ja kaasaegsed võimalused kultuuri korraldamiseks.
- Tagatud on võimalused erinevate huvirühmade kaasatuseks kultuuriellu.
- Tagatakse parimal moel kultuuri toimimine ja arenemine igas olukorras.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 7.1 Rakveres on mitmekesised võimalused korraldada ja tarbida erinevaid kultuuri-sündmusi	T 7.1.1 Ajaloolise Pauluse kirikuhoone renoveerimine Arvo Pärdi nimeliseks muusikamajaks.	2021-2025	Linnavalitsus, riik, erasektor, eraisikute annetused
	T 7.1.2 Vallimäe Vabaõhukeskuse lava ning istumiskohtade katmine purikatusena.	2021-2023	Linnavalitsus, projektid
	T 7.1.3 Uute kultuuriobjektide toimimiseks vajalike struktuurüksuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 7.1.4 Hooajalise kultuuriprogrammi korraldamine linnaruumis.	Pidev	Kultuurikeskus, Linnavalitsus, allasutused, erasektor, kolmas sektor

Lisaks linnas lahendamist vajavad kultuurivaldkonna eesmärgid, tegevused ja projektid

E 7.2 Rakverel on toetatud	T 7.2.1 Kultuuriseltside sh esinduskollektiivide tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus
----------------------------	--	-------	---------------

mitmekülgne kultuuriruum	T 7.2.2 Erineva suunitlusega kultuuriürituste ja -projektide kaasfinantseerimine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.3 Kohalike, üle-eestiliste ja rahvusvaheliste sündmuste toetamine ja osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, Kultuurikeskus, muusikakool, raamatukogu, galerii, seltsid jt.
	T 7.2.4 Kultuuriinfo jagamise veebiplatvormi Kultuuriaken haldamine.	Pidev	Kultuurikeskus
	T 7.2.5 Vähemusrahvuste kultuuri säilitamise toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, Kultuurikeskus, projektid
	T 7.2.6 Vallimäe Vabaõhukeskuse arendamine atraktiivseks ja hästitoimivaks esinemispaigaks.	Pidev	Linnavalitsus, Kultuurikeskus, projektid
	T 7.2.7 Edith Kotka-Nymani skulptuuriansambli rajamine.	2021	Linnavalitsus
	T 7.2.8 Rakvere Vallimäel asuva linnuse varemepargi konserveerimine ja valgustamine, et tagada selle säilimine ja turvaline ligipääs.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid
E 7.3 Rakveres on kaasaegsed ja koostöös toimivad kultuuriasutused	T 7.3.1 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaasajastamine ja ruumipuuduse lahendamine.	2021-2025	Linnavalitsus, L-V. Keskraamatukogu, projektid
	T 7.3.2 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu iseteenindusautomaatide soetamine ja kasutuselevõtt.	2021-2025	Linnavalitsus, L-V. Keskraamatukogu, projektid
	T 7.3.3 Linna asutuste, organisatsioonide ja kultuuriseltside vahelise koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, seltsid jm koostööpartnerid

8. SOTSIAALHOOLEKANNE, LASTEKAITSE, TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linna sotsiaalsüsteem on pidevas arengus. Lisaks riiklikule toimetulekutoetusele makstakse abivajajatele ühekordseid toetusi ja vähekindlustatud peredele koolitustoetusi (tasuta koolitoit erakoolides ja pikapäevarühmades toitlustuse toetamine, lasteaiakulude

kompenseerimine, huvikooli õppemaksu tasumine ning õpilaste transpordi kompensatsioon ja õpilaskodu kohamaksutoetus) ning toetatakse laste suvelaagris osalemist. Lapsevanemaid toetatakse läbi ennetustegevuste, korraldatakse ennetavaid koolitusi („Imelised aastad“, „Hoolivad isad“) koostöös erinevate asutustega.

Esimesse klassi minevatele lastele makstakse 100 eurot kooliminekuetoetust. Rakvere linna elanikeregistrisse kantud isikutele makstakse lapse sünni puhul toetust alates 2018. aastast 320 eurot. Munitsipaalkoolides 1.-12. klassi õpilastele on koolitoit tasuta, riigitoetusest puuduva osa tasub omavalitsus. Lasteaiast lastele on tagatud tasuta hommikusöök.

Liinibussides võimaldatakse tasuta bussisõitu linna haldusterritooriumil elavatele raske ja sügava puudega inimestele, üle 70 aastastele pensionäridele, represseeritu tunnistuse omanikele ja 4- ja enamalapseliste perede lastele.

Raske ja sügava puudega täisealiste inimeste ning keskmise, raske ja sügava puudega laste hooldajatele makstakse hooldajatoetust. Kord aastas makstakse represseeritutele toetust 100 eurot.

Rakvere linn toetab hooldekodu kohamaksu tasumisel 75 inimest, kes ise või kelle seadusjärgsed ülalpidajad ei ole suutelised seda tasuma varalise seisundi tõttu.

Rakvere Linnavalitsus osutab toetavaid teenuseid läbi **Rakvere Sotsiaalkeskuse**, mis pakub järgmisi teenuseid: eakate päevakeskus, laste päevakeskus, psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskus, koduhooldus, sotsiaaltransport, sotsiaaleluruumiteenust, tugisikuteenust, isikliku abistaja teenust, psühholoogilist nõustamist, sotsiaalpedagoogi ja eripedagoogi teenust lasteaedadele ja varjupaigateenust. Uue teenusena pakutakse aastast 2021 päevasel ajal väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus dementsetele. **Eakate päevakeskuses** töötavad mitmed huvialaringid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju ning kasutada arvutit. Lisaks pakutakse saunateenust, pesupesemisteenust ning muid tervise- ja iluteenuseid. **Laste päevakeskuses** aidatakse lastel omandada igapäevaeluks vajalikke oskusi, sisustada vaba aega, nõustatakse nii lapsi kui lapsevanemaid, tehakse võrgustikutööd laste parema toimetuleku tagamiseks koolis. **Psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskuses** pakutakse igapäevaelu toetamise teenust (riiklikult finantseeritud 16 kohta). **Sotsiaalmajas** on 30 sotsiaalkorterit ja kriisituba, kus inimestele osutatakse vältimatut abi. Samas pakutakse toetatud elamise teenust 8-le inimesele. Sotsiaalmaja nullkorral osutatakse maakonnas ainukesena varjupaigateenust mida igapäevaselt kasutab kuni 10 inimest. Avahoolduse teenust pakutakse kuni 100 eakale ja erivajadusega inimesele ning tugisiku ja isikliku abistaja teenust üle 65 inimesele. Teenuseid osutatakse erivajadustega ja puudega lastele koolis ning lasteaias, abivajavatele peredele ja erivajadustega täiskasvanutele. Liikumiskustega inimestele pakutakse transporditeenust invatõstukiga väikebussiga.

Linn toetab sotsiaalvaldkonnas tegutsevaid mittetulundusühinguid läbi tegevustoetuse ja erinevate projektide rahastamise. Lisaks vahendatakse riigi osutatavat tasuta õigusabiteenust vähekindlustatud inimestele. Rakveres on 3 erahooldekodu. OÜ Keerub ja SA Hea Hoog pakub alates 2016. aastast kaitstud töö teenust sügava või raske vaimupuudega ja psüühikahäirega inimestele. EELK Rakvere Kolmainu kogudus on loonud töökeskuse erivajadustega täiskasvanutele nende toetamiseks ja abistamiseks ning arendab kogukonnas elamise teenust. OÜ Sõiduabi osutab Rakvere Linna abivajajatele paindlikku sotsiaaltransporditeenust.

Toimub koostöö riiklike projektipartneritega puudega inimeste kodude kohandamiseks ja vähekindlustatud isikute kütteseadmete uuendamiseks. Rakvere Linnavalitsus esitas 2020 aastal Euroopa Sotsiaalfondi sotsiaalteenuste laiendamise projekti, et toetada suure hoolduskoormusega lähedaste paremat toimetulemist. Antud projekti raames loodi 2021. aasta algusest kuni 31.12.2022 kuus täiendavat tugitöötaja töökohta Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri.

Rakvere Linnavalitsus on juhtpartner omavalitsusteüleses projektis „Inimesekeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordinatsioonimudeli rakendamine“ rakendamisel, mille raames töötab Rakvere Sotsiaalkeskuses kuni 31.12.2021 hoolduskoordinaator. Koordinaatori roll on toetada klienti ja tema lähedasi, et leida üles vajalik info ning seeläbi vähendada lähedaste hoolduskoormust ja suunata kliendi teekonda vajalike teenuseni jõudmisel.

Aasta 2030 visioon

- Rakveres on märkav ja hästitoimiv kogukond. Linn hoolib oma kogukonna liikmetest.
- Tõhus võrgustikutöö sotsiaalvaldkonnas ennetab raskemaid probleeme.
- Teenused ja toetused on paindlikud ja igale abi vajavale inimesele on tagatud tema isikupäraseid vajadusi arvestav tugi, mis võimaldab tal maksimaalselt iseseisvalt toime tulla.
- Linnaruum ja avalikud hooned on erivajadustega inimestele ligipääsetavad ja kõik avalikud teenused on võrdselt kättesaadavad.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.1 Elanike sotsiaalne turvalisus on tagatud inimeste toimetuleku toetamisega sotsiaalteenuste osutamise kaudu	T 8.1.1 Mitmekesisendada linnas pakutavaid sotsiaalteenuseid ja suurendada teenuste kättesaadavust erinevatele sihtrühmadele.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor ja teised partnerid
	T 8.1.2 Innovaatiliste lahenduste arendamine sotsiaalteenuste pakkumisel.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 8.1.3 Laiendada koostööd kolmanda sektoriga.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	T 8.1.4. Erinevate avalike teenuste pakkujate ja ametkondade koostöö parandamiseks ümarlaudade ja võrgustike koostumiste läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus
E 8.2 Stabiilsed, paindlikud ja kliendikesksed teenused	T 8.2.1 Tagada stabiilne, paindlik ja kliendikeskne sotsiaalteenuste osutamine, eelistades ennetavaid teenuseid. (tugiteenuste osutamine, dementsete ja puudega täiskasvanute päevahoid jms).	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, kogudused ja teised partnerid

	T 8.2.2 Kliendi ja ennetustöö läbiviimine juhtumikorralduse põhimõttel.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.2.3 Sotsiaalteenuste töö paremaks korraldamiseks lisaruumide kasutusele võtmine.	2021	Linnavalitsus, Projektid
E 8.3 Optimeeritud ja tõhustunud sotsiaalvaldkonna teenuste süsteem	T 8.3 Kaardistada olemasolev teenuste pakkumine ja koostada analüüs teenuste tegelike vajaduste-järele.	2021	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, VIROL
E 8.4 Toimiv koostöövõrgustik lastega tegelevate erinevate spetsialistide vahel	T 8.4.1 Spetsialistide vajaduste kaardistamine, et tagada tõhus töö laste, noorte ja peredega.	Pidev	Linnavalitsus, haridusamet, Rakvere Sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus, PPA
	T 8.4.2. Toimiva koostöövormi loomine ja süsteemne hoidmine erinevate spetsialistide vahel, mis lisaks tööle konkreetsete juhtumitega tegeleb valdkonna arendustegevuse ja ennetustööga.	Pidev	Linnavalitsus Haridusamet, Rakvere Sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus, PPA, VIROL
E 8.5 Süsteemne tegevus laste sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks ja perede toetamiseks	T 8.5.1. Laste päevakeskuse tegevuse, sh erinoorsootöö, jätkamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.5.2. Tugiteenuste arendamine ja kättesaadavuse tagamine: psühholoogiline, sotsiaalpedagoogiline ja eripedagoogiline nõustamine haridusametitele ning perede toimetuleku toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.5.3. Ennetustöö planeerimine, pöörates suuremat tähelepanu vähekindlustatud perede lastele võrdsete võimaluste loomisele.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, projektid
	T 8.5.4 Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri arendamine.	2020-2022	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus
E 8.6 Töö ja pereelu ühitamiseks on loodud	T 8.6.1. Täiustada koostööd lastehoiuteenuste pakkujatega teenuse kvaliteedi ja mitmekesisuse arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, teenusepakkujad

mitmekesised ja paindlikud lastehoiu võimalused	T 8.6.2. Arendada välja paindlikud lastehoiuteenused vahetustega või osalise ajaga töötavate vanemate lastele, erivajadustega lastele ja lapsehoid erijuhtudeks.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, teenusepakkujad
E 8.7 Eakatele väärrika vanaduspõlve tagamine	T 8.7.1. Võimaldada eakatel inimestel erinevate teenuste pakkumise abil elada võimalikult kauem harjumuspärasel koduses keskkonnas, arendades kliendikeskset koduhooldusteenust.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.7.2 Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri arendamine.	2021-2022	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus
	T 8.7.3 Eakate elukvaliteedi säilitamine kogukonnaelus osalemise soodustamist toetavate teenuste kaudu (eakate päevakeskus, huvitegevus, sotsiaaltransport jne).	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus, era- ja kolmas sektor
E 8.8 Puuetega inimestele on tagatud võrdsed võimalused osaleda kogukonna elus	T 8.8.1 Vajalike teenuste kaardistamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	T 8.8.2 Kaasata avaliku ruumi ja hoonete rekonstrueerimise ja ehitusprojektide koostamisse sihtgruppide esindajad.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 8.8.3 Puuetega inimestele erinevaid teenuseid pakkuvate mittetulundusühingute toetamine, sh Rakvere Kolmainu Koguduse töökeskus.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, kogudused, projektid
	T 8.8.4 Jätkata eluruumide kohandamist puuetega inimestele tagamaks vastavalt nende vajadustele igapäevaelu toimetulek oma kodus.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 8.9 Psüühilise erivajadusega inimestele on tagatud tugi iseseisvaks toimetulekuks	T.8.9.1 Psüühilise erivajadusega inimestele igapäevaelu toetamise ja toetatud elamise teenuse pakkumise jätkamine, uute teenuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, era- ja kolmas sektor, projektid, Rakvere Sotsiaalkeskus, riik
	T.8.9.2. Psüühilise erivajadusega inimestele tööhõive suurendamiseks paindlike teenuste arendamine ja pakkumine.	Pidev	Kolmas sektor, linnavalitsus, Töötukassa

	T 8.9.3 Rakvere linna eestkostel olevate isikute igapäevaelu korraldamise teenuse arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus
E 8.10 Töötud osalevad aktiivselt kogukonna elus.	T 8.10.1 Tööharjutuskeskuse jätkusuutlikkuse toetamine ja koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor, Töötukassa
E 8.11 Hätta sattunud inimestele on tagatud peavari ja toit.	T 8.11 Varjupaigateenuse pakkumine ja Toidupanga tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Sotsiaalkeskus, kolmas sektor, erasektor, VIROL
E 8.12 Märkav, hooliv, teadlik ja aktiivne kogukond	T 8.12.1. Kogukonna teadlikkuse tõstmine läbi meediakanalite parandamiseks inimeste adekvaatset reageerimisostkust probleemsituatsioonides.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, kogudused, kolmas sektor
	T 8.12.2. Sotsiaalteenuste võimalustest teavitamine erinevates kanalites, sh linnaruumis.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.12.3. Sotsiaalvaldkonna positiivne kajastamine meedias.	Pidev	Linnavalitsus kolmas sektor

TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linnas on tervislikuks eluks head võimalused. On küllaldaselt rohelust ja sportimisvõimalused on head ja mitmekesised.

Esimese etapi üldarstiabi osutavad Rakvere linnas perearstid. Kaasaja nõuetele vastavaid tööruume linnas napib. 2019. aastal valmis esmatasandi tervisekeskus, kus töötavad 10 perearsti ja 2 psühhiaatripraksised. Ambulatoorset teise etapi eriarstiabi osutavad nii AS Rakvere Haigla kui erapraksisena tegutsevad erialaarstid. Rakvere Haigla osutab piirkonnas päevaravi ja ambulatoorset arstiabi (koduõendus statsionaarne õendusabi). 2021 avatakse Rakvere Haiglas on Lääne-Virumaa hooldus-, taastusravi ja rehabilitatsiooni keskus.

Tervisedendamisega tegelevad Rakveres projektipõhiselt ka mitmed mittetulundusühingud ja haridusasutused (koolid, lasteaiad). Rakvere Linn kuulub Tervist Edendavate Omavalitsuste Võrgustikku. Linnas pakutava arstiabi ulatus on linna suurust arvestades murettekitav – murekohaks perearstide vanus ja nende nimistute ületätuvus. Eriarstide vastuvõtule saamine on problemaatiline. Psühhiaatriateenus on ülekoormatud. Kui eriarstiabi ületab üldhaigla pädevuse piiri saadakse abi Tallinna, Tartu ja Ida-Virumaa haiglatest.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.13 Terve ja tervislikke valikuid tegev inimene	T 8.13.1 Tervisedenduslike projektide ja tegevuste toetamine ja osalemine sh tervisedenduslike ürituste korraldamine ja teavitustöö koostöös spordivaldkonnas tegutsevate inimestega. VIROL tervisenõukogus osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid, VIROL
	T 8.13.2 Seksuaalhariduse edendamine.	Pidev	Koolid, haigekassa, kolmas sektor,
	T 8.13.3 Kardiovaskulaarsete haiguste, paha-loomuliste kasvajate, traumade ja nakkushaiguste vältimise ennetamine.	Pidev	Koolid, haigekassa, kolmas sektor
	T 8.13.4 Linna keskkonna arendamine mugavamaks igapäevaseks autovabaks liikumiseks ja tervisespordi harrastamiseks.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.13.5 Sõltuvushäirete ennetamine (tubakatooted, alkohol ja narkootilised ained).	Pidev	Linnavalitsus, Rakvere Haigla, Viru Haigla, perearstid, koolid
E 8.14 Esmatasandi arstiabi töö- ja teeninduskeskkond vastab kaasaja nõuetele	T 8.14.1 Tänapäevase esmatasandi tervisekeskuse arendamine.	Pidev	Erasektor, linnavalitsus, riik
	T 8.14.2 Koostöö arendamine meditsiinisektoriga, sh perearstidega sotsiaal- ja tervishoiuteenuste paremaks koordineerimiseks.	Pidev	Riik, erasektor
E 8.15 Eriarstiabi teenuste osutamise Rakvere linnas on tagatud	T 8.15.1 AS Rakvere Haigla meditsiinilise võimekuse tagamine ja senise linna toetuse jätkumine.	Pidev	Linnavalitsus, AS Rakvere Haigla
E 8.16 Lasteasutustes pakutav tervislik toit aitab kaasa laste tervislike toitumisharjumuste kujunemisele ja lapsed on tervemad	T 8.16.1. Lasteaedade- ja koolitoidu kvaliteedi ning tervislikkuse järelevalve linnavalitsuse poolt läbi toitlustusteenuse osutaja tegevuste koostöös hallatavate asutuste ja hoolekogudega.	Pidev	Linnavalitsus, vastavad ametkonnad, allasutused, VIROL, TAI
	T 8.16.2. Tervislikke toitumisharjumusi propageerivate projektide algatamine ja läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, lasteaiad, koostööpartnerid, VIROL, TAI

9.KOLMAS SEKTOR

Hetkeseis

Kolmanda sektori organisatsioonid tegutsevad Rakveres aktiivselt erinevates valdkondades (sport, kultuur, sotsiaalvaldkond jne) ja tehakse sektorite ülest koostööd.

Rakvere Linnavalitsusel on hea koostöö mittetulundusühingutega sotsiaal-, haridus-, spordi- ja kultuurivaldkondades. Näiteks ostetakse päevakeskuse teenust erivajadustega täiskasvanutele EELK Kolmainu koguduselt; erinevas vanuses sihtgruppidele tegutsevad spordi-, tantsu- ja lauluringid. Linna eakad tegutsevad iseseisvalt, saades vajadusel tuge Rakvere Linnavalitsuselt ja eraettevõtjatelt. Linnal on välja kujunenud pikaajaline koostöö puuetega inimeste kojaga.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linnas toimib heal tasemel sektorite ülene koostöö, kaasatud on kõik osapooled.
- Linnakodanikud osalevad aktiivselt linna elu kujundamisel ja edendamisel.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks.

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostaja, rahastaja
E 9.1 Kodanike heaperemehelike hoiakute arendamine. Suurem kodanike kaasamine	T 9.1.1 Virtuaalsete sotsiaalvõrgustike kasutamine linnas oluliste teemade arutamisel. Avatud koosolekute ja ümarlaudade edasine lai kasutus.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, fondid, projektid
	T 9.1.2 Rakvere linna kaasamiskava koostamine ja ellurakendamine.	2022	Linnavalitsus, kolmas sektor, fondid, projektid
E 9.2 Kodanikuühiskonna tugevdamine, linnakeskkonna arendamine	T 9.2.1 Korterühistute tegevuse toetamine. Eesmärk on linna elamute renoveerimine mõistlikult viisil ning elanike rahalisi võimalusi arvestades. Linnavalitsusel tuleb koordineerida korteriühistute informeerimist võimalikest rahastusallikatest ning usaldusväärsetest nõuandjatest antud teemal. Naabusvalve ja omaniku/peremehetunde kasvatamine. Turvalisuse ja heakorra eest ei pea vastutama ainult linnavõim, vaid ka omanik.	Pidev	Korteriühistud, linnavalitsus, projektid, erasektor
E 9.3 Säästva mõtlemise arendamine. Tark tarbimine. Uuskasutuse ja	T 9.3.1 Taaskasutus- ja ringmajandusprojektide toetamine koostöös Lääne-Virumaa Jäätme keskusega. Eesmärk on koguda kokku inimestelt need esemed, mille järgi neil endil	Pidev	Linnavalitsus, Lääne-Virumaa Jäätme keskusega kolmas sektor,

taaskasutuse suurendamine	vajadus puudub, kuid mis kuuluvad väga ära kellelegi teisele.		projektid, erasektor
E 9.4 Kodanikuühiskonna keskkonna alane koolitus	T 9.4.1 Keskkonnateadliku teadvuse arendamine vastavate koolituste abil alates lasteaedadest, lõpetades eakate klubidega.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.5 Kodanike omavahelise läbikäimise suurendamine. Kolmanda sektori suurem kaasamine	T 9.5.1 Koguduste potentsiaali suurem kasutus esmase hingeabi andmise teenustes. Parema koostöö organiseerimine valdkonnas tegutsevate koguduste, MTÜ-de ning meditsiinasutuste vahel. Hoolekandeteenuste delegeerimine MTÜ-dele.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.6 Kolmas sektor on kaasatud kultuuri-valdkonna arendamisse	T 9.6.1 Kultuuri-, noorsootöö- ja huvihariduste teenuste toetamise jätkamine, muinsuskaitsealane koostöö kolmanda sektoriga. Võimalikult paljude teenuste ostmine kolmandast sektorist.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.7 Kolmas sektor on kaasatud sotsiaalprobleemide lahendamisel	T 9.7.1 Erinevate sotsiaalteenuste, ürituste, tegevuste toetamine.	Pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

10.ETTEVÕTLUS, TURISM

Hetkeseis

Rakveres ja selle lähiümbruses tegutsevate ettevõtete edukus on linna kuvandi üheks oluliseks mõjutajaks ja kandjaks. Eesti parima mainega brändide edetabeli tippu kuuluva Balti riikide suurima lihatoodete valmistaja Rakvere Lihakombinaadi ehk AS HKScan Estonia kõrval on Rakveret kui ettevõtjasõbralikku linna reklaamimas Eesti suurim kodumaisel kapitalil põhinev toiduainete tootmise ja müügiga tegelev kontsern OG Elektra Tootmine AS, Eesti üks tuntumaid kondiitritoodete ja tortide valmistajaid Pihlaka AS, Rakvere Piiritustehase omandanud Estonian Spirit OÜ, MAAG Gruppi kuuluv AS MAAG Konservitööstus, suurepärase vee- ja saunakeskusena rahvusvaheliselt populaarne AQVA Hotel & Spa, maailma suurima uksi ja aknaid tootva Ameerika kontserni JELD-WEN Inc. koosseisu kuuluv JELD-WEN Eesti AS, Baltikumi vanim puitmajade tootja Rakvere Metsamajand AS, elektroonikaettevõtted Dicro Eesti OÜ Electro-Hill OÜ Eesti ja PT Mikro AS, rõivatootja Multi Marger AS, tekstiilitooteid valmistavad OÜ Liliina ja Henrietta AS, masina- ning metallitööstuse alal tegutsevad Rakiste Tehas AS, Aksi-Metall OÜ ja Astera AS, mööblitootjad Porsa EST AS ja Rakvere Mööblivabrik (Virumaa Metsatööstus AS), lisaks veel pagaritooteid valmistavad, OÜ Päts, OÜ Traus-Rak, Würtspagar (Würts Studio OÜ) ning paljud teised.

Rakverelastele töökohtade kindlustajana tähtis kõrge ekspordipotentsiaaliga mitmekülgne tööstussektor toetub olulisel määral kohalikule ressursibaasile, mida vääringdatakse pidevalt

tehnoloogilist taset tõstes ning rahvusvahelises tööjaotuses osaledes. Rakveres asuvate ettevõtete tööjõuareaal, kust 80 km/h sõidukiirusega on võimalik poole kuni kolmveerandtunniga tööle jõuda, on kasvanud enam kui 50 kilomeetrini ning see hõlmab ligi 100 000 elanikuga maa-ala. 2020a valminud Aaspere-Haljala 6,5 km neljarealine teelõik juba lihtsustab ühendust Tallinna ja Rakvere vahel. Tagamaks olemasolevatele ja lisanduvate ettevõtetele piisavaid valikuid tööjõu leidmiseks, on oluline maantee- ja raudteevõrgu kvaliteedi jätkuv parandamine ja liiklusohutuse suurendamine. Samuti on vajalik Viru- ja Järvamaa avaliku transpordivõrguga kaetuse suurendamine ning ühistranspordiliinide parem koordineerimine sh raudteetranspordiga.

Ettevõtluse edasine areng Rakveres on kavandatud uutes, kvaliteetse taristuga ning mitmekülgsete arendamisvõimalustega arvestavates piirkondades linna põhja- ja idaosas – Lennuvälja ja Paemurru tööstusaladel, mille hea logistilise asendiga kinnistute arendamises tuleb keskenduda eelkõige kahele sihtgrupile: Skandinaavia riikides asuvad ettevõtted, mis on huvitatud sealsete tootmisüksuste kulude vähendamisest ning kvalifitseeritud tööjõule baseeruva väike ja keskmise suurusega ettevõtetes tootmise arendamist kavandavad investorid. Linna loodud tööstusalad on ettevõtete poolt hästi vastu võetud ning neid arendatakse pidevalt edasi. Erilist tähelepanu tuleb pöörata lennundusega seotud ettevõtlusele, näiteks vastava klastrimoodustamine, Lennuki tn stardi- ja maandumisraja piirkonnas.

Tulevikus näeme Rakverest teistesse linnadesse igapäevaselt tööle sõitjate arvu kasvu. Tallinna kõrval pakuvad üha enam võimalusi nii Ida-Virumaa linnad kui ka Tartu linn, seda näiteks teadmismahukamate töökohtade osas, kuna kvalifitseeritum tööjõud ja juhid, kellele Rakvere võiks olla sobivaks elupaigaks, on reeglina keskmisest liikuvamad. Rakverelaste jaoks on oluline et suureneks reisirongide liikumiskiirust (kuni 160 km/h), mugavust ja sagedust nii Tallinna kui Narva suunal ning pikendada elektriraudteed Tapalt Rakvereni ja sealt edasi ka Narvani. Piirkonna majanduselu aktiveerimiseks ülioluliste riiklike prioriteetidena peaks valmis ehitama Tallinna–Narva–Peterburi neljarealise maantee (Via Vironia) ning Rakveres Kauba tänava viadukti mis ühendab kesklinna Lennuki tänava tööstus- ja arengupiirkonnaga. Narvas, Eesti-Vene piiril asuva maanteesilla rekonstrueerimine ja laiendamine aitaks lahendada piiripunkti läbilaskevõimega seotud probleemistikku.

Nagu Eesti nii ka Lääne-Virumaa linnastumise tase on madalam kui mujal Euroopas. Maakonnas asuvad ettevõtted on elanikkonna vähenemise tingimustes liikumas maakonnakeskusesse kuna jätkub siseränne maalt linna. Seda soodustab nooremaelastele tüüpiline soov elada suuremates asulates, lähemal haridus-, kultuuri ja lõbustusasutustele ning igapäevastele teenustele. Sellised muutused toovad ilmselt kaasa Lääne-Virumaa teenindus- ja kaubandussektori töökohtade suurema siirdumise Rakverre, mis omakorda soodustab mujalt Eestist saabuvate teenusekasutajate hulga suurenemist Rakveres.

Erinevaid kvaliteetseid kaupu ja teenuseid pakkuvad ettevõtted Rakvere kesklinnas on vajalikud turismi arendamiseks, nagu ka uute arhitektuursete atraktsioonide rajamine ning olulisemate külastussihtkohtade vahelise liikumise suunamine ja hõlbustamine. Turisti Rakverre saabumise motiiviks on konkreetne soov külastada mõnda üha suureneva tuntusega

objekti: Rakvere Linnuse kogupere keskaja teemapark, 2020 valminud Vallimäe Vabaõhukeskus ja renoveeritud Pikk Tänav koos põneva Linnakodaniku Majamuuseumiga, Tarva kuhu, Rakvere Teatri kompleks koos teatrikino ja kaitsealuse mõisapargiga, AQVA Spad, arhitektuurselt eriilmelist Keskväljakut, Eesti Politseimuuseumi jpm. Rakvere eesmärgiks on muutuda ühe-kahe päeva külastuspaigast pikemaks kohalolekuks põhjust andvaks sihtkohaks. Selleks on vajalik välja töötada eri objektide sünergiale toetuvad Rakvere linna turismistrateegia, turismi arengu- ja tegevuskava, lähtudes Rakvere kui kestliku ja rohelise sihtkoha - „Green Destination“ⁱⁱⁱⁱ – põhimõtetest. Väljatöötamisel on turismipaketid, mis kaasaksid kõike eelnimetat ning lisaks uusi valikuid sh renoveeritud ajaloolise Pika tänava ja Rakvere vanalinna arendamine lisaks turistile ka ettevõtjale ja kultuurikorraldajale atraktiivseks tsooniks ning Rakverele iseloomulike ettevõtete külastamine koos toodangu ostmise ja degusteerimisega.

Prioriteetsena tuleb välja arendada linna Turismiinfokeskus ja „Visitrakvere“ bränd ning visitrakvere.com infoportaal koos turismivaldkonna teenustega. Linna kuvandit toetavate kaubamärkidena tuleb edasi arendada õnnestunud tunnuslauset „Väge Täis“ ja kultuurikontseptsiooni „Kreiselinn – *Crazy City*“ baseeruvaid tegevusi, millega haakuvad hästi traditsioonidega kultuuriüritused: Arvo Pärdi muusikapäevad, teatrifestival Baltoscandal, Eesti Ööjooks, Meeste Tantsupidu, Punklaulupidu. Linna külastava turisti vajadusi arvestavalt tuleks kavandada ka Rakvere Kultuurikeskuse, Rakvere Turismiinfokeskuse ja Rakvere Spordikeskuse tegevusi ning investeringuid. Lähiaastatel on kindel soov viia ellu unistus Arvo Pärdi muusikamajast.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on reisisihina nii Eestis kui rahvusvaheliselt tuntud, hästi ligipääsetav.
- Rakvere kogu turismiinfo on kättesaadav visitrakvere.com veebilehelt.
- Rakvere on inspireerivate sündmuste toimumise linn. Eestisised ja rahvusvaheliselt huvipakkuvad atraktsioonid ja muud turismitooted motiveerivad Rakvere külastamist korduvkülastusi ning pikendavad nii sise- kui väliskülastaja viibimist Rakveres ja piirkonnas.
- Rakvere on kestliku ja rohelise väärtuspõhise sihtkohana külalishelme ja turvaline, linnas viibija külastajakogemus on ühtlaselt kvaliteetne ja ootusi ületav. Turismitooted ja -teenused on inspireerivad, meelde jäävad ja uuendusmeelsed.
- Linnas on rahvusvaheliselt tuntud suure ekspordivõimekusega ettevõtteid, mis kasutavad kaasaegseid tehnoloogiaid ning mille töötajad on motiveeritud.
- Ettevõtjatele on sotsiaalse ja tehnilise taristu teenuste pakkujate poolt tagatud hea kvaliteediga ning konkurentsivõimelise hinnaga teenused, mis motiveerivad neid siin oma tegevust arendama. Turismisektoris on piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu, korraldatud on vajaduspõhine ümber- ja kutseõpe. .
- Rakverel on hästi toimivad transpordiühendused Euroopa suunal läbi Tallinna Ülemiste liiklussõlme ja Narva piiripunkti kaudu Peterburi suunal.
- Linna poolt tagatud avalikud teenused ja sportimisvõimalused pakuvad linna turismiettevõtjatele klientide juurdevõitmisel tuntuvat tuge.

- Kesklinn on elav äri- ja kultuurikeskus, millel on atraktiivsed jalgsikäigu ja muud ühendused Rakvere linnusega.
- Linnas toimuvad kultuuri ja spordi suurüritused, mis toetavad kohalikku ettevõtlust ja toimivad ka mainekujundusprojektidena. Rakvere on aastaringsetelt turistidele atraktiivne.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 10.1 Ettevõtluse arendamiseks vajaliku taristu väljaarendamine	T 10.1.1 Ühisveevarustuse ja –kanalisatsiooniga liitumise võimaluse tagamine kogu linna haldusterritooriumil.	2021-2025	Rakvere Vesi, Keskkonnainvesteeringute Keskus, linnavalitsus, projektid
	T 10.1.2 Rakvere linna tänavate ning kõnniteede teehoiukava täiendamine ning rakendamine.	2021	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 10.1.3 Kauba tn – Arkna tee raudteeviadukti väljaehitamine.	2021-2030	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 10.1.4 Olemasolevate ettevõtlus- ja tööstuspiirkondade arendamine Narva tänava, Lennuki tänava ja Päikese tänava piirkondades.	2022-2030	Linnavalitsus, projektid
E 10.2 Tööhõive suurendamine ja uute töökohtade loomine	T 10.2.1 Vallimäe Vabaõhukeskuse arendamine ja purikatuse väljaehitamine täiendava turismiatraktsioonina.	2022-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 10.2.2 Aktiivne turundus ettevõtlus- ja tööstusaladel asuvatele kinnistutele investorite leidmiseks	Pidev	Erasektor, linnavalitsus, projektid
E 10.3 Linna külastavate turistide arvu suurendamine	T 10.3.1 Linna pikaajalise turismistrateegia ja tegevuskava väljatöötamine.	2021-2022	Linnavalitsus, kõrgkoolid
	T 10.3.2 Olemasolevate turismimagnetite – Tarva kuhu, Vallimäe Vabaõhukeskus, Pika tänava piirkond, Rakvere linnus, AQVA Spa ja AQVA Spordikeskus, Rakvere Teater, Rakvere Spordikeskus, Politseimuseum, jne sünergilise potentsiaali paremini kasutamine. Turismipakettide välja töötamine.	Pidev	Linnavalitsus, erainvestorid, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.3 Rakvere turismivaldkonna infomaterjalide arendus.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
	T 10.3.4 Turismimessidel (Eestis (TourEST), Soomes (Matka), Lätis, Peterburis jne) osalemine	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid

	ja sellega seotud tegevuste koordineerimine kõigi huvitatud osapoolte maksimaalseks kaasamiseks.		
	T 10.3.5 Visitrakvere.com veebiportaali väljaarendamine ja rakendamine.	2021-2022	Linnavalitsus, erasektor
	T 10.3.6 Rakvere Turismiinfokeskuse väljaarendamine.	Pidev	Linnavalitsus, Lääne-Virumaa omavalitsused, VIROL, EAS
E 10.4 Turistide Rakveres viibimise aja pikendamiseks vaatamisväärsuste arendamine	T 10.4.1 Vallimäe Vabaõhukeskuse purikatuse rajamine.	2021-2023	EAS, linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.4.2 Vallimäe Vabaõhukeskuse ja Pika tänava edasiarendamine ning sidumine kesklinnaga.	2021-2023	EAS, linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.4.3 Rakvere kui Rohelise Sihtkoha (<i>Green Destination</i>) arendamine Rakvere Turismiinfokeskuse poolt.	2021-2023	EAS, linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.4.4 Vallimäe Vabaõhukeskusesse, Rakvere Linnusesse, ja Tarva juurde saabuvate turistide Vanalinna ja kesklinna meelitamine läbi visuaalselt ühendatud objektide jada.	Pidev	EAS, linnavalitsus, projektid, Kultuuriministeerium
	T 10.4.5. Pikk 22 arendamine.	2020-2022	EAS, linnavalitsus, erasektor, projektid Kultuuriministeerium
	T 10.4.6 Rakvere Linnuse peavärava ja Parkali trepi vahele silla rajamine.	2021-2023	EAS, linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.4.7 Kesklinna atraktiivsuse suurendamine linnaplaneerimise ja ehitustegevuse abil. Linnaruumi täiendavate vaatamisväärsuste rajamine, mida nägemata ei taheta Rakverest mööduda (nt kell, valgusatraksioonid, puskkaevu renoveerimine jne).	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.4.8 Uute turismiattraksioonide arendamine linnas, nt Rakvere linnuse teemapark, kell, uued teemamuuseumid, Vallimäe suvine vaba aja keskus, rippraudtee linnusest kesklinna jne.	2021-2025	EAS, linnavalitsus, erasektor, projektid
E 10.5 Positiivse maine hoidmine ja reklaam	T 10.5.1 Julge ja nüüdisaegse linna kuvandi - „ <i>Kreisi Linn/Crazy City</i> “ jätkuv arendus.	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.5.2 Koostöö arendamine kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsejatega.	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.5.3 Brändi Visitrakvere väljaarendamine	2022	Linnavalitsus, projektid
	T 10.5.4 Linna tunnuslause „Väge Täis/Full of Power“ ja sümbolika jätkuv levitamine	Pidev	Linnavalitsus, projektid

Lisaks turismi ning ettevõtluse arendamise alaste tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 10.6 Välis- suhtluse arendamine	T 10.6.1 Koostöösuhete arendamine sõpruslinnadega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.2 Koolide välissuhtlemise toetamine, sh õpilas- ja isetegevusrühmade vahetused.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.3 Rakveres tegutsevate erinevate rahvuste kultuuriseltside tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.4 Rahvusvaheliste ja üle-eestiliste koolituste ja konverentside korraldamine. Linna reklaamimine konverentsiturismi sihtkohana. Konverentside, koolituste ja ürituste korraldamise võimaluste kaardistamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.6.5 Kontaktide loomine ja informatsiooni kogumine koostööprojektide võimaluste kohta koostöös saatkondadega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 10.7 Turismi arendamine	T 10.7.1 Linna pikaajalise turismistrateegia ja tegevuskava väljatöötamine.	2021-2022	Linnavalitsus, kõrgkoolid
	T 10.7.2 Vallimäe Vabaõhukeskuse, Rakvere Linnuse, Rakvere Vanalinna ja Tarva kujuga seotud projektide jätkamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.3 Vallimäe Vabaõhukeskuse ja purikatuse väljaarendamine ning turismialase tervikpaketi loomine Vallimäe piirkonnas olemasolevate ja rajatavate taristuobjektide (tegevus- ja esinemispaigad, parklad, juurdepääsuteed, kommunikatsioonid, tualetid jms.) abil.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.4 Kontsert- ja etendustegevuse korraldamine ja arendamine Vallimäel, Vanalinnas ja Keskväljakul ning teistes kontserdipaikades.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.7.5 Rakvere Turismiinfokeskuse hooajaliste turismiinfopunktide avamine ja arendamine (Rakvere Linnuses, Vallimäe Vabaõhukeskuses, Politseimuuseumis ja mujal linnaruumis).	2022	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, Kultuurikeskus, projektid, erasektor

	T 10.7.6 Iga-aastaselt linnagiidide koolituste läbiviimine ja hooajaliste linnaekskursioonide korraldamine väljaõppinud giidide juhtimisel.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, SA Virumaa Muuseumid
	T 10.7.7 Linna logo ja tunnuslause levitamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.8 Rakvere linna mainekontseptsiooniga trükiste, kaartide, audio-visuaalse materjali ning turistide teenindavate infostendide ja -viitade valmistamine ja paigaldamine turisti teekonnale (sh Tallinn-Peterburi maanteele).	2022	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.9 Turismiviitade ja –info paigutamine turistide kogunemispakadesse: keskväljakule, promenaadile, bussijaama, linnusesse.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.10 Viitadele inglisekeelse informatsiooni lisamine. Näiteks linna sissesõitudel on eestikeelne sõna „kesklinn“ halvasti mõistetav.	2021-2022	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.11 Terviklike turismitoodete väljaarendamine koostöös Rakvere turismipiirkonna partneritega.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.12 Rakvere lisamine rahvusvahelistesse turismimarsruutidesse ja vastava viidastiku paigaldamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.7.13 Taasluua Rakvere linnavalitsuses turismikomisjon turismi arengusuundade määratlemiseks ja selleks vajalike teabematerjalide ettevalmistamist.	2022	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
E 10.8 Ettevõtluse arendamine	10.8.1 Ettevõtlusstrateegia väljatöötamine (sh piirkonna maine ja tuntuse kujundamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	10.8.2 Ühtse ettevõtluspoliitika kujundamiseks vajalike koostöösidemetega algamise ja väljaarendamine (VIROL, Lääne-Viru Arenduskeskus, EAS, Töötukassa, kohalikud ettevõtjate organisatsioonid, Kaubandus-Tööstuskoda jne).	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor

	10.8.3 Sõpruslinnadega ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste omavahelise koostöö suurendamine ettevõtlusvaldkonnas, ühisprojektide väljatöötamine.	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.4 Valdکonna arengule suunatud projektide ettevalmistamine ja elluviimine (nii kohalikul, regionaalsel, riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil).	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.5 Suurürituste, koolituste ja konverentside korraldamine.	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.8.6 Valdکonnasisene ettevõtjate toetusvõim alustest teavitamine	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor

11. RAHANDUS JA EELARVESTRAATEEGIA (2022-2025)

Hetkeseis

Rakvere linna eelarve tulude poole laekumine on viimastel aastatel stabiliseerunud. Seda eeskätt tänu linna ja ümbruskonna tugevatele ettevõtetele ning neis töötavate inimeste tulumaksu stabiilsele laekumisele. Ka tasandusfondi eraldised ning maamaks on laekunud kavandatu kohaselt. Rakvere tugevuseks on eraettevõtluse rohkus ja mitmekesisus, sealhulgas tööstusalade areng.

Sarnaselt teiste Eesti linnadega väheneb ka Rakvere elanike ja maksumaksjate arv. Kahanevat tulu on kompenseerinud sissetulekute kasv. Linna võimalus oma rahalise seisuga parandamiseks on soodustada progressiivset ettevõtlust, mis omakorda tuleneb kvaliteetsest haridusest. Inimesed valivad oma elukoha üldiselt järgmiste parameetrite järgi:

- sobiv töö
- haridusasutuste olemasolu ja kvaliteet
- elamispinna hind ja kättesaadavus,
- vaba aja veetmise võimalused,
- elukeskkonna turvalisus.

Elanikkonna suurendamiseks Rakvere linnas on vajalik eelkõige haridusvõimaluste parendamine. Maakonnakeskusena on Rakverele oluline hea koostöö riigiasutustega ning nende esindatuse säilimine ja suurenemine linnas.

Järgnevatel aastatel ei saa välistada uute laenukohustuste võtmist, et kaasfinantserida eurotoetuste abil teostatavaid vajalikke investeeringuid.

Võimalike kohalike maksude kehtestamine

Lisaks Rakveres juba kehtivatele kohalikele maksudele on olnud arutlusel täiendavate kohalike maksude kehtestamine. Alljärgnev tabel annab ülevaate võimalike maksude headest ja halbade külgedest.

Maksuliik	Plussid	Miinused
Müügitmaks	Esialgu võib tulu linnakassasse suureneda.	Kogutav vaid Rakvere linna ametlikes piirides tegutsevate ettevõtjatelt. On ebasoodne eesmärgi suhtes elavdada kesklinna. Kaupmehed võivad veel enam liikuda kesklinnast välja naabervaldadesse, nt Põhjakeskusesse. Võib avaldada halba mõju linna kuvandile.
Tasulise parkimisala kehtestamine	Kesklinna piirkonnas on võimalik vähendada autode liigset pikaajalist parkimist.	Linn on väike ja parkimise korraldamise kulud ilmselt ei kata võimalikke tulusid.
Reklaamimaks	Maksu kehtestamine annab lisaks maksutulule rohkem võimalusi ka linnaruumi kujundamisel.	Korraldamine ja maksude kogumine nõuab täiendavat kulu.

Tulevikus võib toetava seadusandliku baasi korral, sarnaselt paljudele Euroopa riikidele, arutada veel muude maksuliikide – turismimaks, linnamaksu, ökomaksu vmt - kehtestamist, tingimusel, et kogutavad vahendid saavad sihtotstarbeliselt kasutatud linna ja piirkonna turismiattraksioonide turunduseks ja puhkamisvõimaluste reklaamiks.

Aasta 2030 visioon

- Linna tulubaas lubab pakkuda kodanikele kõrgetasemelisi avalikke teenuseid.
- Maksuraha kasutamine on jätkuvalt vastutustundlik, tehtavad kulutused on selged ja läbipaistvad.
- Haldusterritoriaalse ümberkorralduse käigus on suurenenud linna maksubaas ja kasvanud investeerimisvõimekus, mille abil saab linnakeskkonda paremini arendada.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 11.1 Finantsjuhtimise parandamine	T 11.1 Linna ja allasutuste finantsplaneerimise parandamine rahaliste vahendite efektiivsem kasutamine.	Pidev	Linnavalitsus
E 11.2 Linna projektide efektiivsuse seire	T 11.2 Erinevate projektide suurem koordineerimine, nende sünergiavõimaluste otsimine ja efektiivsuse seire vältimaks projektide juhuslikkust ja ühekordset efekti. Ettevalmistustööd Euroopa Liidu vahendite taotlemiseks ja taotluste ettevalmistamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, riik, koostööpartnerid, projektid
E 11.3 Linna finantsvõimekuse tagamine	T 11.3 Prioriteetseks pidada investeringute tegemise võimekust omavahenditest. Majandusolude ning investeerimisvõimaluste paranedes hoida linna rahalist seisu olukorras et tagada laenuvõtmise vajalik võimekus lubatud laenukoormuse piires.	Pidev	Linnavalitsus

Rakvere linna eelarvestrateegia 2022-2025

Rakvere linnavolikogu määruse nr ja kuupäev	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	23 636 824	22 665 771	22 956 305	23 292 439	24 025 663	24 568 621
Maksutulud	12 734 485	12 473 000	13 026 500	13 476 373	13 941 991	14 423 905
sh tulumaks	12 550 408	12 300 000	12 853 500	13 303 373	13 768 991	14 250 905
sh maamaks	166 686	170 000	170 000	170 000	170 000	170 000
sh muud maksutulud	17 390	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 798 357	1 862 100	1 917 963	1 975 502	2 034 767	2 095 810
Saadavad toetused tegevuskuludeks	8 991 858	8 291 671	7 972 842	7 801 565	8 009 906	8 009 906
sh tasandusfond	1 604 354	1 592 107	1 592 107	1 670 830	1 879 171	1 879 171
sh toetusfond	6 739 755	6 180 735	5 780 735	5 530 735	5 530 735	5 530 735
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	647 749	518 829	600 000	600 000	600 000	600 000
Muud tegevustulud	112 125	39 000	39 000	39 000	39 000	39 000
Põhitegevuse kulud kokku	19 904 333	21 908 864	21 823 084	21 349 695	21 669 206	21 993 509
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 257 822	1 281 350	1 300 570	1 320 079	1 339 880	1 359 978
Muud tegevuskulud	18 646 511	20 627 514	20 522 514	20 029 616	20 329 326	20 633 531
sh personalikulud	12 210 139	12 555 317	12 450 317	11 837 071	12 014 628	12 194 847
sh majandamiskulud	6 422 812	8 023 197	8 023 197	8 143 545	8 265 698	8 389 684
sh muud kulud	13 560	49 000	49 000	49 000	49 000	49 000
Põhitegevuse tulem	3 732 492	756 908	1 133 221	1 942 744	2 356 458	2 575 112
Investeeringustegevus kokku	-5 411 879	-5 604 529	-2 991 412	-1 091 412	-1 591 412	-1 591 412
Põhivara müük (+)	11 388	0	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-5 842 657	-8 444 317	-5 050 000	-1 650 000	-3 400 000	-7 400 000
sh projektide omaosalus	-5 183 077	-5 292 317	-2 800 000	-900 000	-1 400 000	-1 400 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	659 579	3 042 000	2 250 000	750 000	2 000 000	6 000 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-141 412	-101 412	-91 412	-91 412	-91 412	-91 412
Finantstulud (+)	684	0	0	0	0	0
Finantskulud (-)	-99 462	-100 800	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Eelarve tulem	-1 679 387	-4 847 622	-1 858 191	851 332	765 046	983 700
Finantseerimistegevus	583 872	376 417	796 625	-859 580	-228 850	-210 823
Kohustiste võtmine (+)	2 500 000	2 454 617	2 800 000	991 412	1 491 412	1 491 412
Kohustiste tasumine (-)	-1 916 128	-2 078 200	-2 003 375	-1 850 992	-1 720 262	-1 702 235
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	3 839 650	-4 471 205	-1 061 566	-8 248	536 196	772 877
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	4 935 166	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	6 815 225	2 344 021	1 282 455	1 274 207	1 810 403	2 583 280
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	12 127 524	12 503 941	13 300 566	12 440 986	12 212 136	12 001 313
Netovõlakoormus (eurodes)	5 312 299	10 159 921	12 018 112	11 166 780	10 401 734	9 418 033
Netovõlakoormus (%)	22,5%	44,8%	52,4%	47,9%	43,3%	38,3%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	23 636 824	18 132 617	18 365 044	19 427 442	23 564 578	23 176 012
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	80,0%	83,4%	98,1%	94,3%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	18 324 525	7 972 696	6 346 932	8 260 662	13 162 845	13 757 979
Põhitegevuse tulude muutus	-	-4%	1%	1%	3%	2%
Põhitegevuse kulude muutus	-	10%	0%	-2%	1%	1%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,19	1,03	1,05	1,09	1,11	1,12

Investeeringuobjektid	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	50 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000				
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
04 Majandus	2 925 000	900 000	400 000	400 000	400 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	780 000	100 000	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 145 000	800 000	400 000	400 000	400 000
05 Keskkonnakaitse	411 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	341 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	70 000	0	0	0	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	2 045 617	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 230 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	815 617	0	0	0	0
07 Tervishoid	68 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	68 000	0	0	0	0
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	152 000	4 150 000	1 250 000	3 000 000	7 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	2 150 000	750 000	2 000 000	6 000 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	152 000	2 000 000	500 000	1 000 000	1 000 000
09 Haridus	2 597 700	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	801 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 796 700	0	0	0	0
10 Sotsiaalne kaitse	195 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	195 000	0	0	0	0
KÕIK KOKKU	8 544 317	5 050 000	1 650 000	3 400 000	7 400 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	3 152 000	2 250 000	750 000	2 000 000	6 000 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	5 392 317	2 800 000	900 000	1 400 000	1 400 000

Suuremad investeeringud nimeliselt	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
01 Lai 20 Pangamaja	50 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000				
04 Teede ehitus	1 725 000	400 000	400 000	400 000	400 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 725 000	400 000	400 000	400 000	400 000
04 Pika tänava renoveerimine	1 000 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	780 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	220 000				

04 Rekreatsioonialade projekteerimine ja ehitus	200 000	500 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		100 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	200 000	400 000			
05 Mänguväljak	411 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	341 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	70 000				
06 Tänavavalgustuse KIK projekt	2 045 617	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	1 230 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	815 617				
07 Üldhailga investeeringutoetus	81 412	81 412	81 412	81 412	81 412
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	81 412	81 412	81 412	81 412	81 412
07 Tervisekeskuse investeeringud	68 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	68 000				
08 Spordikeskuse investeeringud	60 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	60 000				
08 Jalgpallihalli ehitus	0	2 900 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		1 400 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		1 500 000			
08 Vallimäe arendustegevused (purikatus)	92 000	1 250 000	1 250 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		750 000	750 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	92 000	500 000	500 000		
08 Arvo Pärdi Muusikamaja	0	0	0	3 000 000	7 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>				2 000 000	6 000 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				1 000 000	1 000 000
08 Kirikute investeeringutoetused	20 000	10 000	10 000	10 000	10 000
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	20 000	10 000	10 000	10 000	10 000
09 Põhikool õueala seiklusrada	15 700	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	15 700				
09 Põhikoolide Töö- ja Tehnoloogiakeskus	2 000 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	681 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 319 000				
09 Gümnaasium HEV klassiruumide ehitus	222 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	120 000				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	102 000				
09 Realgümnaasiumi investeeringud	41 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	41 000				
09 Põhikooli klassidele koolimööbel	319 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	319 000				
10 Sotsiaalkeskuse hoonete rekonstrueerimine	195 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	195 000				

Rakvere Vesi AS	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	2 287 878	2 310 757	2 356 972	2 427 682	2 500 512	2 500 512
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	39 798	40 594	41 406	42 234	43 079	43 940
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1 225 559	1 237 815	1 250 193	1 262 695	1 275 322	1 288 075
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	5 910	5 999	6 089	6 089	6 089	6 089
Põhitegevustulem	1 062 319	1 072 943	1 106 780	1 164 987	1 225 190	1 212 437
Investeermistegevus kokku (+/-)	-805 652	-513 634	-776 365	-776 365	-776 365	-776 365
Eelarve tulem	256 667	559 309	330 415	388 622	448 825	436 072
Finantseerimistegevus (-/+)	-554 907	-415 972	-334 275	-334 275	-334 275	-334 275
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-317 095	143 337	-3 861	54 346	114 550	101 797
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	-18 855	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	273 609	416 946	413 085	467 431	581 981	683 778
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	3 546 356	3 130 384	2 796 109	2 461 833	2 127 558	1 793 282
Netovõlakoormus (eurodes)	3 272 747	2 713 438	2 383 024	1 994 402	1 545 577	1 109 504
Netovõlakoormus (%)	143,0%	117,4%	101,1%	82,2%	61,8%	44,4%

Arvestusüksus Rakvere Linnavalitsus	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	25 878 995	24 929 936	25 265 783	25 671 798	26 477 008	27 019 104
Põhitegevuse kulud kokku	21 084 184	23 100 086	23 025 782	22 564 067	22 895 360	23 231 555
Põhitegevustulem	4 794 811	1 829 850	2 240 001	3 107 731	3 581 648	3 787 550
Investeermistegevus kokku	-6 217 531	-6 118 163	-3 767 777	-1 867 777	-2 367 777	-2 367 777
Eelarve tulem	-1 422 720	-4 288 313	-1 527 776	1 239 954	1 213 871	1 419 773
Finantseerimistegevus	28 965	-39 555	462 350	-1 193 855	-563 125	-545 098
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	3 522 555	-4 327 868	-1 065 427	46 098	650 746	874 674
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	4 916 310	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	7 088 834	2 760 967	1 695 540	1 741 638	2 392 384	3 267 058
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	15 673 880	15 634 325	16 096 675	14 902 820	14 339 694	13 794 596
Netovõlakoormus (eurodes)	8 585 046	12 873 359	14 401 135	13 161 182	11 947 310	10 527 538
Netovõlakoormus (%)	33,2%	51,6%	57,0%	51,3%	45,1%	39,0%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	25 878 995	19 943 949	22 400 007	25 671 798	26 477 008	27 019 104
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	88,7%	100,0%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	17 293 948	7 070 590	7 998 871	12 510 617	14 529 698	16 491 567

KOKKUVÕTE

Rakvere linna areng on jätkusuutlik. Iga valdkonna töögrupis leiti, et kui võrrelda ennast analoogsete linnadega, on meil asjad üle keskmise head. Rakvere on käinud head rada ning ei ole põhjust praegust suunda muuta. Linn tahab edaspidigi silma paista julgete ja uuenduslike tegemistega. Teiselt poolt ollakse oma rahaliste võimaluste suhtes konservatiivsed ning linnakassast väljakäidud eraldised peavad olema tehtud vastutustundlikult. Investeeringute suuna poolt valitsegu mõistlik tasakaal asfaldi ja betooni ning inimkapitali panustamise vahel. Ühest küljest on mõistetav kodanike seisukoht, et enne toredate uute hoonete ja skulptuuride ehk n-ö „kellad – viled“ ehitamist tuleb teed ja tänavad korda teha, kuid teisest küljest - ainult korras tänavaid ja kõnniteid turist vaevalt vaatama tuleb. Panustada tuleb ka atraktiivsemasse ehitusse, mis inimesed ja raha liikuma paneb ning ka teede remondiks rohkem ressursse toob. Eesmärgiks seatud eri valdkondade või projektide suurima ühisosana tuleb nimetada järgmisi olulisimaid prioriteete:

- Haridus. See valdkond moodustab linnakassa väljamaksetest üle poole ning selle kvaliteedi tagamine ja korrashoid on linna arengut silmas pidades kõige olulisem.
- Linna jalg- ja jalgrattateede remont ja ehitamine. Linna kompaktsust arvestades praegu tugevat arendamist nõudev valdkond. Nõuab suuri investeeringuid ning lähimas tulevikus tuleb aktiivselt otsida fondidest väliseid rahastus võimalusi.
- Ettevõtlusele soodsate tingimuste tagamine Rakvere tööstusalade kruntide ettevalmistamise ja pakkumisega.
- Kesklinna atraktiivsuse suurendamine ning turistide juurdemeelitamine. Linnuse ja Tarva parem sidumine kesklinnaga.

Arengukava on aluseks linna eelarve koostamisel vastavalt siin toodud prioriteetidele. Kuna saajaprotsendilist oskust tulevikku prognoosida meile antud ei ole, tuleb selleski kavas teha olude muutudes vastavaid parandusi. Kõiki varasemast arengukavast pärit ideid ning töögruppides tekkinud uusi mõtteid on püütud siin kajastada. Kõik soovid võivad ju lõpuks realiseeruda. Siin on nad seatud sellisesse järjekorda, mida meie praegused parimad teadmised ja rahalised võimalused lubavad.

ⁱ Rakvere linna rahvastikuprognosis 2009-2030, Tiit Tammaru, Tartu Ülikool

ⁱⁱ <http://com-east.eu/en/faq-3/itemlist/category/226-sustainable-energy-action-plan-seap-sustainable-energy-and-climate-action-plan-secap/>

ⁱⁱⁱ <https://www.greendestinations.eu/>, <https://greendestinations.org/>